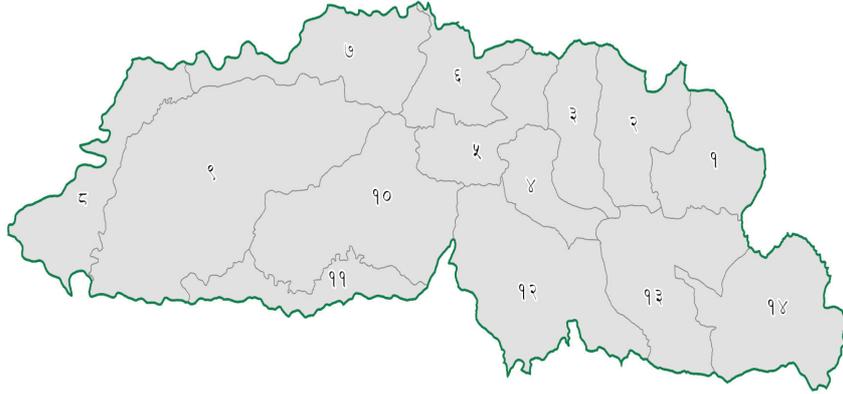

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

शितगंगा नगरपालिका, अर्घाखाँची

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
शितगंगा नगरपालिका, अर्घाखाँची
आर्थिक वर्ष २०८०/८१

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि

(VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा
प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

*(Be A Credible Public Institution in
Promoting Accountability,
Transparency and Integrity)*

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय
लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

*(Provide independent
and Quality Audit Service
to the Nation)*

गन्तव्य

(MISSION)

मूल्य मान्यता

(CORE VALUES)

स्वतन्त्रता

(Independence)

निष्ठा

(Integrity)

पारदर्शिता

(Transparency)

जवाफदेहिता

(Accountability)

व्यावसायिकता

(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८०।८१ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहितालगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगत रूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानून निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानूनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फर्स्यौटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फर्स्यौट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

२०८२ वैशाख

(तोयम राया)
महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय, लुम्बिनी प्रदेश
काठमाडौं

प.सं.:2081/82

मिति : २०८२-२-८

च.न.:FAR/2080-81/LOC/475

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

श्री प्रमुखज्यू,

शितगंगा नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,

शितगंगा, अर्घाखाँची।

कैफियतसहितको राय

हामीले यस नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेश गरेका छौं।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक पेश भएको आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लगायत सम्बन्धित प्रचलित कानून बमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियतसहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१.नगरपालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कन गर्न स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ। पालिकाले पेश गरेको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प. फा. नं. २७०) मा अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त भएकोसामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.१८ करोड ८१ लाख ४४ हजार, सडक बोर्ड नेपालको रु.४९ लाख ९३ हजार, गरिवसँग विशेषकरकार्यक्रमको रु.४ लाख १६ हजार तथा स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु.२९ लाख १० हजार गरि कुल रु.१९ करोड ६४ लाख ६३ हजार सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन।

२.नगरपालिकाको रु.१ अर्ब ९२ करोड ३४ लाख २४ हजारको लेखापरीक्षण गरिएकोमा रु. १ लाख २ लाख ५९ हजार बेरुजु देखिएको छ। सो सम्बन्धमा रु.३ हजारको प्रतिक्रिया प्राप्त भएकोमा सो उपर कारबाही भई बाँकी बेरुजु असुल गर्नुपर्ने रु.११ लाख १५ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.४१ लाख २० हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.५० लाख २१ हजार रहेको छ। गत वर्षसम्म सम्परीक्षण पश्चात रु.१२ करोड ४१ लाख ५२ हजार बेरुजु बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु रु.१३ करोड ४४ लाख ८ हजार रहेको छ। बेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति र बेरुजु सम्परीक्षणको बेहोरा यसैसाथ संलग्न छ।

३.पालिकाले आफु मातहत रहेको स्थिर सम्पत्तिको खुलासा गरेको छैन। सम्पत्तिको विस्तृत विवरण खुलासा नगरेका कारण मूल्याङ्कन गर्न सक्ने अवस्था रहेन।

लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ।

एकीकृत वित्तीय विवरण तयार गर्ने शितगंगा नगरपालिकासँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसका लागि स्वीकृत आचारसंहिताअनुसार हामीले काम गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त भएका आधार र प्रमाणहरू राय व्यक्त गर्न पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्नेमा विश्वस्त छौं।

अन्य बेहोरा

यो नगरपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, कर्मचारीको दरबन्दी अनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा असर परेको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका बेहोरा यस लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन को जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम वित्तीय जिम्मेवारी र जवाफदेहिता जिम्मेवार व्यक्तिमा रहेको हुन्छ । त्यसैगरी नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट लागू भएको नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) बमोजिम आर्थिक कारोवारको सही र यथार्थ अवस्था चित्रण हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा त्रुटीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी शितगंगा नगरपालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। नगरकार्यपालिका, नगरपालिका प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय विवरण समग्रमा जालसाजीवा त्रुटिका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडारहित रहेको छ भनी यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ। लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम लेखापरीक्षण कार्यसम्पादन गरिएको छ। यसरी लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा समेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता लेखापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोवारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न सक्ने निश्चितता हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा त्रुटिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(नारायण एम.सी.)

नायब महालेखापरीक्षक

चालु वर्षको बेरुजु

बेरुजु वर्गीकरण

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट			प्रतिक्रियाबाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		दफा संख्या		रकम	असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			सैद्धान्तिक	लगती		असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	साधभर्ना नलिएको	जम्मा	पेस्की
४६	८४	१,०२,५९,१८२	०	१	२,५५०	०	४६	८३	१,०२,५६,६३२	११,१५,२१६	५०,२०,९८२	४१,२०,४३४	०	०	९१,४१,४१६	०

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष फस्यौट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
अर्घाखाँची	१६,४७,७९,०००	०	४,०६,२७,१८४	१२,४१,५१,८१६	०	१,०२,५६,६३२	१३,४४,०८,४४८

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र.सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	बेरुजुको व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
१	२०८०/८१	३६	शिक्षा तर्फ	२,५५०
२	२०७९/८०	२१	करार कर्मचारी	९५,५२,७६६
३	२०७८/७९	१४	गत आ.व.को भुक्तानी	१,०८,६४,९६५
४	२०७८/७९	१६.१	आन्तरिक आय सम्बन्धमा	२०,६१२
५	२०७८/७९	१७.१	संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन	१२,९०,६८०
६	२०७८/७९	३५.३	विविध तर्फ	४,७६,८६०
७	२०७८/७९	३९.३	विविध	८,५०,०००

८	२०७८/७९	४०.१	पारिश्रमिक कर	१,००,१५२
९	२०७७/७८	१५.२	संगठन तथा कर्मचारी ब्यवस्थापन	१,६९,५४,८९०
१०	२०७७/७८	१९.४	पदाधिकारी सुविधा	१,२२,४३४
११	२०७७/७८	२४.४	कर दस्तुर एवं आन्तरिक आय	१,९०,१८७
१२	२०७७/७८	२९.३	नगरपालिका चालु	८९,५००
१३	२०७७/७८	३७.३	शिक्षातर्फ	१,१४,१३८
जम्मा				४,०६,२९,७३२

(८०५५१४०२३०० - शितगंगा नगरपालिका, अर्घाखाँची)

परिचय

१ परिचय

(क) **कार्यालय परिचय** :- स्थानीय शासन पद्धति सुदृढ गरी विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यास संस्थागत गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्न यस पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वय प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिकामा १४ वडारहेको छ भने क्षेत्रफल ७३०.११ वर्ग किलोमिटर तथा ३८३०१ जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) **लेखापरीक्षणको उद्देश्य** :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानूनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

(ग) **लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि** :- यस कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्जात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८१/१५/१२ देखि २०८१/१५/१८ सम्म रहेको छ ।

(घ) **लेखापरीक्षण विधि** :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्बनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) **लेखापरीक्षणको सीमा** :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरू सीमाको रूपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) **आर्थिक कारोबारको स्थिति** :- कार्यालयको आय – व्ययतर्फ रु. १ अर्ब ९२ करोड ३४ लाख २४ हजार को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरू

२ वित्तीय प्रतिवेदन

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२ मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा

राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NPSAS) अनुसार लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलब्ध गराएको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) सम्बन्धमा निम्नअनुसार देखिएको छः

आ.व. : २०८०/८१ अवधी : २०८०/०४/०१ - २०८१/०३/३१					
प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (बजेट र गैरबजेट निकाय)					
क्र.स./ आर्थिक सङ्केत	विवरण	चालु आ.ब.को कारोबार		गत आ.ब. को कारोबार	
		नगद	जम्मा	नगद	जम्मा
	राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति				
११०००	कर	१५,८५,४८,२१४.४५	१५,८५,४८,२१४.४५	१४,०७,८२,०६९.७४	१४,०७,८२,०६९.७४
१३०००	अनुदान	५४,७२,३४,५८६.१२	५४,७२,३४,५८६.१२	५८,४४,३०,०१२.००	५८,४४,३०,०१२.००
१४०००	अन्य राजस्व	२,५२,८५,९९१.००	२,५२,८५,९९१.००	२,३८,५१,५९८.१९	२,३८,५१,५९८.१९
१५०००	विविध प्राप्ति	५७,२००.००	५७,२००.००	०	०
३३३६६	दहत्तर बहत्तर शुल्क	६२,४८०.००	६२,४८०.००	०	०
क	कुल जम्मा प्राप्ति	७३,१९,८८,४७१.५७	७३,१९,८८,४७१.५७	७४,९०,६३,६७९.९३	७४,९०,६३,६७९.९३
३	चालु	५४,००,८८,७१८.८३	५४,००,८८,७१८.८३	५४,८२,५३,०८८.५८	५४,८२,५३,०८८.५८
२१०००	पारिश्रमिक / सुविधा	३१,७३,७९,१०४.८५	३१,७३,७९,१०४.८५	३३,५५,२०,९६३.१९	३३,५५,२०,९६३.१९
२२०००	मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१३,२६,२६,८४९.९८	१३,२६,२६,८४९.९८	१४,८५,४७,०८२.३९	१४,८५,४७,०८२.३९
२५०००	सहायता (Subsidy)	७,७२,६४,८९८.००	७,७२,६४,८९८.००	४,१५,०८,७१८.००	४,१५,०८,७१८.००
२७०००	सामाजिक सुरक्षा	१,०९,६३,०५१.००	१,०९,६३,०५१.००	१,९८,७४,०१६.००	१,९८,७४,०१६.००
२८०००	अन्य खर्च	१८,५४,८१५.००	१८,५४,८१५.००	२८,०२,३०९.००	२८,०२,३०९.००
४	पूँजीगत	२०,४४,९०,७३७.००	२०,४४,९०,७३७.००	२२,९८,२४,५६८.००	२२,९८,२४,५६८.००
३१११०	भवन तथा संरचना	३,८६,७९,४८४.००	३,८६,७९,४८४.००	५,८२,४५,७८८.००	५,८२,४५,७८८.००
३११२०	सवारी साधन, मेशिनरी औजार, फर्निचर्स तथा फिक्चर्स	५७,७३,८१५.००	५७,७३,८१५.००	७७,३१,३४३.००	७७,३१,३४३.००
३११४०	सुरक्षा उपकरण	१,९८,०८९.००	१,९८,०८९.००	०	०
३११५०	सार्वजनिक निर्माण	१५,७८,७९,३२८.००	१५,७८,७९,३२८.००	१५,९८,०८,१८४.००	१५,९८,०८,१८४.००
३११६०	निर्मितसंरचनाको सुधार खर्च	०	०	४,८९,४००.००	४,८९,४००.००
३११७०	पूँजीगत सुधार खर्च	१९,६०,०२१.००	१९,६०,०२१.००	३५,४९,८५३.००	३५,४९,८५३.००
ख)	कुल जम्मा भुक्तानी	७४,४५,७९,४५५.८३	७४,४५,७९,४५५.८३	७७,८०,७७,६५६.५८	७७,८०,७७,६५६.५८
ग)	बचत /कमी (ग = क-ख)	(१,३३,९०,९८४.२६)	(१,३३,९०,९८४.२६)	(२,९०,१३,९७६.६५)	(२,९०,१३,९७६.६५)
घ)	धरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्जातको थप/घट (+/-)	३७,९७,२२१.००	३७,९७,२२१.००	८४,५७,३०६.००	८४,५७,३०६.००
घ.१)	कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी				

ड)	यस आ.ब.को नगद तथा बैंक मौज्जात (बचत / (कमी)) (ड = ग+घ)	(९५,९३,७६३.२६)	(९५,९३,७६३.२६)	(२,०५,५६,६७०.६५)	(२,०५,५६,६७०.६५)
च)	गत आ.व.को नगद तथा बैंक मौज्जात	५,६४,८४,८६४.६४	५,६४,८४,८६४.६४	७,७०,४९,५३५.२९	७,७०,४९,५३५.२९
छ)	विनिमय नाफा/घाटा तथा अन्य समायोजन				
ज)	आ.व. अन्तको बाँकी नगद तथा बैंक मौज्जात (ज= ड+च+छ)	४,६८,९९,९०९.३८	४,६८,९९,९०९.३८	५,६४,८४,८६४.६४	५,६४,८४,८६४.६४

३ वित्तीय विवरणको यथार्थता

पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ । आर्थिक कारोबार गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ भने सोही प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) तयार गर्नुपर्छ । पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु.१८३३८८९८९।४३, सामाजिक कल्याण कार्यक्रम रु.३७५०००, राष्ट्रपति महिला उथ्यान कार्यक्रम रु.८८९५०० र स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रममा रु.२५३९०६६ समेत रु.१८७९९२५४७।४३ सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन । जसले गर्दा सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणसमेत पूर्ण नहुँदा पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन । तसर्थ सबै कारोबार वित्तीय विवरणले समेट्नुपर्छ।

४ फरक हिसाब

यस पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०) ले सबै कारोबार नसमेटेको कारण लेखापरीक्षणका क्रममा पालिकाबाट भएका सबै कारोबार समेटिने गरी एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गर्न लगाइएकोमा उक्त दुई विवरणमा देहायअनुसार यस वर्षको प्राप्ति रु. २२५७२६९९८.२९ यस वर्षको भुक्तानी रु. २२९९२८९७७.२९ फरक परेको छ । सुत्रमा पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरू समाविष्ट गरी म.ले.प.फा.नं.२७० ले पालिकाको समष्टिगत आर्थिक कारोबारको यथार्थ अवस्था चित्रण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

विवरण	गतवर्षको जिम्मेवारी	यसवर्षको प्राप्ति	यसवर्षको भुक्तानी	बैङ्क मौज्जात
सुत्र अनुसारको वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७२)	५६४८४८६४.६४	७३९९८८४७९.५७	७४४५७९४५५.८३	४६८९९९०९.३८
एकीकृत आर्थिक विवरणअनुसार	५६४८४८६४.६४	९५६९९४६६९.८६	७४४५७९४५५.८३	४६८९९९०९.३८
फरक	०	२२५७२६९९८.२९	२२९९२८९७७.२९	०

५ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले त्यस्तो प्रणाली तयार गरी लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका केही व्यहोराहरू देहाय बमोजिम रहेका छनः

- पालिकाले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सक्ने सम्भावित जोखिमहरू पहिचान गरि सोको निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख राखेको छैन ।
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३३ (४) मा प्रत्येक ३ महिनामा आन्तरिक लेखापरीक्षण गरि सोको प्रतिवेदन दिनुपर्नेमा आर्थिक वर्ष समाप्त भए पश्चात पनि आन्तरिक लेखापरिक्षक नभएकोले आन्तरिक लेखापरीक्षण भएको छैन।

- पालिकाले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गर्ने गरेको पाइएन।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मा सहित हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन।
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुसार भ्रमण/अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेर मात्र भ्रमण अनुगमन भत्ता भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले भ्रमण तथा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरेको छैन भने भ्रमण उपलब्धिको मूल्याङ्कन गरेको छैन।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। खर्चको मापदण्ड निर्धारण गरी यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- पालिकाले कृषि तथा पशुसँग सम्बन्धित सामग्री, लघुउद्यम विकास सम्बन्धी सामग्री तथा अन्य अनुदान वितरण गर्दा लाभग्राहीको पहिचान खुल्ने गरी नागरिकता नम्बर तथा सम्पर्क नम्बर समावेश नगरी नाममात्र उल्लेख गरी भरपाई गराई वितरण गर्ने गरेको देखियो।
- संस्थागत विद्यालयहरुको दर्ता, नवीकरण, शुल्क निर्धारण, वर्गीकरण लगायतका अभिलेख व्यवस्थित तवरले राखेको पाइएन।

तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ।

६ स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य स्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन। स्थानीय तहका प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको सङ्कलन र अभिलेख राख्ने कार्य गर्नपर्दछ।

७ आवधिक योजना

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको विकासका लागि आवधिक योजना बनाई लागू गर्नेमा यस पालिकाले आवधिक योजना तयार गरेको छैन। आवधिक योजना नहुँदा पालिकाले वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा आवधिक योजनाका दीर्घकालीन विषयलाई भन्दा सालवसाली विषयहरुलाई समावेश गरेको देखिन्छ। स्थानीय तहको समग्र विकासका लागि आवधिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।

८ त्रैमासिक पूँजीगत खर्च

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने कार्यालयले त्रैमासिक प्रगति विवरण बनाई कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार त्रैमासिक पूँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ। रु.हजारमा

बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				आषाढ महिनाको खर्च
		प्रथम	दोस्रो	तेस्रो	चौथो	
पूँजीगत खर्चतर्फ	२०४४९०	१७३२०	५५४८	५५८७०	१२५७५२	७०५९०
प्रतिशत	८८.८	८.४७	२.७१	२७.३२	६१.५०	३४.४८

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार वार्षिक रु.२०४४९०७३७ निकासमा भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा रु.१७३२०९५० (८.४७ प्रतिशत), दोस्रो त्रैमासिकमा रु.५५४८२२९ (२.७१ प्रतिशत) र तेस्रो त्रैमासिकमा रु.५५८७०२४९ (२७.३२ प्रतिशत) खर्च गरेको देखिएको छ। यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रु.७०५९०६०३ (३४.४८ प्रतिशत) खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप

बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन भएको देखिएन । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ। वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरूप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

९ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।

१० लक्ष्य प्रगति

: कार्यालयलले त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तरका योजनाको नियम बमोजिमको ढाँचामा त्रैमासिक प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन । बजेट खर्च गर्ने तथा खर्चको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रगति तयार नगर्ने लाइ जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ ।

कार्यक्रम/योजना	कुल कार्यक्रम	वार्षिक प्रगति स्थिति			
		शून्य प्रगति	२५% सम्म प्रगति	५०% सम्म प्रगति	७५% सम्म प्रगति
कार्यक्रम संख्या	४८७	४	०	१	४८२

११ अवकास कोष

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष वित्तीय समानीकरणबाट कर्मचारी अवकास कोषमा रु.१५००००० ट्रान्सफर गरेको छ । तर उक्त कोषको सञ्चालन सम्बन्धी पालिकाबाट कुनै ऐन कानुनको व्यवस्था भएको देखिएन । सञ्चालन कार्यविधि वा निर्देशिका तयार गरि अवकास कोषमा रकम ट्रान्सफर गर्नु पर्दछ।

१२ क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति

स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०८०।८१ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.स	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	आर्थिक विकास	४९३०९	३९७०५	५.३३
२	पूर्वाधार विकास	१६१६९२	१४१८१४	१९.०४
३	सामाजिक विकास	४८६२०६	४२०५१३	५६.४७
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	२२६९९	१५९३३	२.१६
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१४८९१४	१२६६१३	१७
जम्मा		८६८८२०	७४४५७८	१००

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक विकासमा सबैभन्दा बढी ५६.४७ प्रतिशत र आर्थिक विकासमा सबै भन्दा घटी ५.३३ प्रतिशत रहेको छ ।

१३ **अधुरा आयोजना**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३६ अनुसार योजनाहरूको भौतिक र वित्तीय पक्षको सामुहिक समीक्षा गर्नुपर्ने र यसरी गरिने समीक्षामा प्रगति कम हुनुका प्रमुख कारणहरू र सोको निमित्त जिम्मेवार व्यक्तिको पहिचान गर्नुपर्ने, त्यस्तो समीक्षामा सुधारका लागि चाल्नु पर्ने कदमहरू र जिम्मेवार व्यक्ति उपर गर्नुपर्ने कारबाही समेत उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष रु. ३६३६७४७ का १ योजनाको कार्य सम्पन्न हुन नसकी जिम्मेवारी सारेको छ । सम्पन्न नगरी अधुरोरहेको कारण सोको उपयोग हुन सकेको छैन भने योजना अलपत्र अवस्था समेत रहेको छ । यस सम्बन्धमा पालिकाले जिम्मेवारीपूर्वक कार्यसम्पादन गर्नुपर्दछ ।

ठेक्का नं	निर्माण व्यसायी वा उपभोक्ता समितिको नाम	सम्झौता रकम	सम्झौता मिति	पटक पटक म्याद थप	कैफियत
५। ०८०। ८९	गोमा एन्ड देव निर्माण तथा ढुवानी सेवा प्रालि	३६३६७४७	२०८०। १२।२५	नभएको	कार्य गर्दै गर्दा निर्माण व्यवसायीको मृत्यु भएको र निजको हकवाला आधिकारिक व्यक्ती कोही प्रमाण सहित नआएको कारण

१४ **ठेक्का अभिलेख**

सार्वजनिक निर्माण कार्य गर्ने हरेक निकायले ठेक्का अभिलेख म.ले.प.फा.न.५०७ को ढाँचामा अद्यावधिक गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। निर्माण कार्यको विस्तृत अभिलेखांकनको लागि प्रयोग गरिने ठेक्का सम्बन्धी अभिलेखले कूल गर्नुपर्ने कार्य, हाल सम्म भएको कामको परिमाण, मूल्य, कार्य सम्पादन जमानत, पेशकी म्यारेन्टीको अवस्था, काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति, भेरिएशन लगायतको जानकारी उपलब्ध हुन्छ। तर यस कार्यालयले उक्त विवरण देखिने गरी अभिलेख राखेको देखिएन। अतः स्वीकृत ढाचा अनुसार सबै विवरण खुल्ने गरी ठेक्का अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नुपर्दछ।

१५ **वार्षिक खरिद योजना/गुरुयोजना**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने नियम ८ ले वार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खरिद योजना बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत वार्षिक रु.२०४४९०७३७ पूँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेको छ । तर पालिकाले आफ्नो खरिद नियमावली नबनाएको अवस्थामा उक्त ऐन, नियम बमोजिम वार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना नबनाई खरिद कार्य गरेको देखियो । अतः पालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना/गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।

१६ **योजना प्राथमिकीकरण**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ । स्थानीय तहले योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को दफा ५.२.४ सँग सम्बन्धित अनुसूची ३ मा आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू गरिवी निवारण, उत्पादनमूलक, रोजगारी, लागत सहभागिता, स्थानीय स्रोत र साधन, समावेशी विकास, दिगो र वातावरण संरक्षण र भाषिक र सांस्कृतिक विकास उल्लेख गरेको छ र सोही अनुसार गणना गरी प्राथमिकता आधारमा योजना छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा निम्नअनुसार १४ वडाको लागि वडागत र पालिकास्तरका कुल ३२८ योजनामा वजेट विनियोजन गरेको छ।

क्र.स	कार्यक्रमको नाम	योजना संख्या	२० लाख माथिका योजना संख्या	५ लाख देखि २० लाख सम्मका योजना संख्या	५ लाख भन्दा कमका योजना संख्या
१	पालिकास्तरिय	१८०	१९	३८	१२३
२	वडास्तरिय	१४८	०	१०	२६१

उपर्युक्त विवरणअनुसार पालिकाले साना र वितरणमुखी योजनाहरू सञ्चालन गरेको देखिन्छ । जसले गर्दा सञ्चालित योजनाबाट दीर्घकालिन प्रतिफल प्राप्त नहुनका साथै चालु प्रकृतिका खर्चमा बृद्धि भै लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत प्रश्न उठ्ने गरेको छ । त्यसैगरी यो वर्ष सभाले पारित गरेका उल्लेखित योजना मध्ये २५७ योजनामात्र कार्यान्वयन भई १ योजना सम्पन्न हुन सकेको देखिएन । तसर्थ पालिकाले योजना वस्तुनिष्ठ तवरले प्राथमिकीकरण र छनौट गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

१७ सहकारी नियमन

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक, वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरूको सुपरीवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार पालिका भित्र ३० वटा सहकारी संस्था रहेका छन् । पालिका भित्रका सहकारी संस्थाहरूले एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) बाट १ वटाले विवरण दाखिला गरेको पाइएन । त्यसैगरी पालिकाबाट अनुगमन निरीक्षण गरी तयार गरिएको प्रतिवेदन समेत लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन । जसले गर्दा सहकारीको सञ्चालन अवस्था बारे अध्ययन गर्न सकिएन । तसर्थ ऐन, नियमावली र निर्देशिका अनुसार प्रणालीमा विवरण दाखिला गर्न लगाई सोको प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्दछ ।

१८ आर्थिक सहायता

पालिकाले स्पष्ट मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी तथा बजेट विनियोजन गरेर मात्र आर्थिक सहायता वितरण गर्नु पर्दछ । पालिकाले मापदण्ड र कार्यविधि तयार नगरी विभिन्न संघसंस्था र व्यक्तिहरूलाई रु. १२९८२७४ आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ । उक्त रकम पालिकाको कुल आन्तरिक आय रु. २,७२,५०,४७७.३६ को ४.४७ प्रतिशत हुन आउँछ । निश्चित विधि र मापदण्ड वेगर आर्थिक सहायता वितरण गर्ने प्रक्रियामा नियन्त्रण हुनु पर्दछ ।

१९ आन्तरिक लेखापरीक्षण

स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यक्षमता र प्रभावकारिताको आधारमा प्रत्येक त्रैमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले यस वर्षको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन । तसर्थ कानूनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

२० कानून र सञ्चालन स्थिति

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ८१ वटा नमूना कानूनहरू बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म ११ वटा ऐन, ४ वटा नियमावली, मापदण्ड १, निति १, विधान १, आचार संहिता १ निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

२१ न्यायिक समिति

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतवर्ष फर्स्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी ६ र यो वर्ष थप भएको १८ गरी कुल २४ विवाद दर्ता भएकोमा २० वटा मात्र फर्स्यौट भई ४ बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फर्स्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।

२२ फोहरमैला व्यवस्थापन

फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ अनुसार स्थानीय तहहरूले स्रोतमै फोहरमैलाको वर्गीकरण गर्न लगाई सोही अनुसार सङ्कलन र व्यवस्थापन गर्ने कार्यको शुरुवात गर्न नसकेको कारण फोहरमैला व्यवस्थापनमा जटिलता देखिएको छ । फोहर उत्सर्जन हुने स्रोतमा नै

वर्गीकरण गरी कुहिने, नकुहिने, सिसाजन्य, अस्पतालबाट उत्पादित र इ-वेष्ट लगायतका फोहर वर्गीकरण गरी उपयुक्त व्यवस्थापन गरेको देखिएन । फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरी पालिकाको पर्यावरणलाई स्वच्छ राख्नुपर्दछ ।

२३ व्यवसाय कर

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष पालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत रु. २७ लाख सङ्कलन गरेकोमा पालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरूको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छैन । जसबाट पालिकाले सङ्कलन गरेको व्यवसाय कर यथार्थ मन्न सक्ने अवस्था छैन । तसर्थ पालिकाले क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ ।

२४ खर्चमा मितव्ययिता

पालिकाले पुजि निर्माण हुने छिटो प्रतिफल दिने,रोजगारि सृजना गर्ने तथा समग्र शुसासन प्रवर्द्धन गर्ने कार्यमा रकम खर्च गर्नुपर्नेमा यस्ता किसिमका खर्चहरू गरेको छ । बास्तविक आवश्यकता तथा प्राथमिकता लाई ध्यान दिएर खर्च गर्नुपर्नेमा कार्यालयले यस्ता प्रकृतिको खर्च गरेको छ यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

खर्च शिर्षक	खर्च रकम
विविध	४२४९०३७
वैठक भत्ता	४०६७०००
अनुगमन भत्ता	८९३३५४

२५ आन्तरिक आय

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रीय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
51,33,34,597.57	2,72,50,477.36	3.14%

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा 3.14% प्रतिशत मात्र रहेको छ । त्यसैले पालिकाको आन्तरिक आय सङ्कलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

२६ आय अनुमान

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ अनुमानित रु.३८९८६७९४ प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा रु.२७२५०४७७।३६ अर्थात अनुमान भन्दा ३०.१० प्रतिशत कम आय प्राप्त गरेको छ । आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यथार्थपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

२७ जिन्सी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी मालसामानको लगत खडा गरी राख्नुपर्ने, सोको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने, प्रतिवेदनमा उल्लेखित सामान मध्ये मर्मत गर्नुपर्ने सामान ३ महिना भित्र र लिलाम गर्नुपर्ने सामान ६ महिना भित्र लिलाम गरी सक्नु पर्ने व्यवस्था छ । महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले २०७७।८।७ मा २०७७।९।७ भित्र सवै तहका कार्यालयहरूलाई २०७६।७।७ सम्मको मौज्जात प्रबिष्टि र जिन्सी

निरीक्षण फारम अनिवार्य रूपमा (PAMS)मा प्रविष्ट गर्ने र अनिवार्य रूपमा (PAMS) मा सरकारी सम्पत्तीको लेखाङ्कन गर्न परिपत्र गरेको छ । यस सम्बन्धि देखिएको व्यहोरा निम्नानुसार छ:

- कार्यालयले गत विगत वर्षको मौज्जात रहेका र यस वर्ष खरिद भएका सामानहरूको Public Asset Management System (PAMS) मा प्रविष्टी गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन । कार्यालयले सामान खरिद गर्दा हालसम्म Manual दाखिला गरेको छ । अनिवार्य रूपमा PAMS मा जिन्सी दाखिला गरि जिन्सी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ ।
- नियमावलीको व्यवस्था अनुसार जिन्सी निरीक्षण गराई सोको आधारमा मर्मत सम्भार, लिलामी लगायतका कार्य गरी जिन्सी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका सामानहरूको मर्मत तथा लिलाम गरी जिन्सी अधावधिक गर्नुपर्दछ ।

२८ कर तथा शुल्क असुली

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

सि.नं.	आय शिर्षक	शिर्षकको नाम	अनुमान	असुली
१	११३१३	सम्पत्तीकर	०.००	६९१३७७.७१
२	११३१४	भुमिकर/मालपोत	१२०००००.००	१०३८३७१.७१
३	११३१७	वहालकर	१२०००००.००	६०१२६५.२९
४	११६११	व्यवसायलेभुक्तानी गर्ने	०.००	२९३५०.००
५	११६३१	कृषितथापशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	०.००	४७७५०.००
६	११६९१	अन्यकर	२०००००.००	१२९७६४९.००
७	१४१५१	सरकारीसम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय	१०००००.००	३६६००.००
८	१४१५९	अन्यस्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी	०.००	६४९८६.३०
९	१४२१३	अन्यबिक्रीबाट प्राप्त रकम	०.००	३१५०००.००
१०	१४२१९	अन्यसेवा शुल्क तथा बिक्री	०.००	१००.००
११	१४२२१	न्यायिकदस्तुर	०.००	१००.००
१२	१४२२९	अन्यप्रशासनिक सेवा शुल्क	६०००००.००	४१६८००.००
१३	१४२४२	नक्सामासदस्तुर	०.००	२६१६६६.६०
१४	१४२४३	सिफारिशदस्तुर	१२०००००.००	१६८९२०१.००
१५	१४२४४	व्यक्तिगतघटना दर्ता दस्तुर	२०००००.००	७८०४००.००
१६	१४२४५	नाताप्रमाणित दस्तुर	१०००००.००	१३२३००.००
१७	१४२४९	अन्यदस्तुर	२०००००.००	८७५४००.००
१८	१४२५३	व्यावसायजरिजिष्ट्रेशन दस्तुर	५०००००.००	३२१८००.००
१९	१४३११	न्यायिकदण्ड जरिवाना र जफत	०.००	५५०००.००
२०	१४३१२	प्रशासनिकदण्ड जरिवाना र जफत	५०००००.००	१९६७५५.०५
२१	१४५२१	प्रदुषणनियन्त्रण शुल्क	१००००००.००	०.००
२२	१४५२९	अन्यराजस्व	११९८६७९४.४५	२२१०२३३.००
२३	१४६११	व्यवसायकर	०.००	२३८१११५.००
२४	१५१११	बेरुजू	०.००	५७२००.००
२५	३३३६६	दहत्तरबहत्तर शुल्क	०.००	६२४८०.००
२६	३३३६६	दहत्तर बहत्तरशुल्क बाँडफाँड बाट प्राप्त	२०००००००.००	१३६८५१७६.८०
जम्मा			३८९८६७९४.४५	२७२४८०७७.४६

पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ।

२९ जिन्सी दाखिला नगरेको

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २८ अनुसार जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको जिन्सी मालसामान सात दिनभित्र यथास्थानमा दाखिला गरी श्रेस्ता खडा गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले डिहि आवि लाइ एक थान भेण्डीड मेसिन रु.६४३९४ मा खरिद गरि वितरण गरिएकोमा विद्यालयले जिन्सी खातामा दाखिला गरेको देखिदैन। उक्त मेसिन दाखिला गरि दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु

प्रमाण पेश नगरेको	६४,३९४
-------------------	--------

३० गत वर्षको भुक्तानी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ९ मा बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्नुपर्ने बाँकी रकम समावेस गरेर बजेट बनाउने व्यवस्था छ। पालिकाले गतवर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको खाता तथा कच्चावारी (म.ले.प.फा.नं. २२९) प्रमाणित तथा यस वर्षको बजेटमासमेत गत वर्षको भुक्तानी दिन बाँकीको व्यवस्था गरी रु.४४०३५९५५ भुक्तानी दिएको छ। यसरी भूक्तानी बाँकी राखेर अर्को आ.ब मा भूक्तानी गर्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

३१ प्रशिक्षण भत्ता

अर्थ मन्त्रालयको कार्यसंचालन निर्देशिका, २०७७ को परिच्छेद ७ मा नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित तालिमका स्रोत व्यक्ति / प्रशिक्षकको पारिश्रमिक अधिकृतस्तरको तालिममा कार्यपत्रबापत रु.१००० तथा कक्षा सञ्चालन बापत रु.६०० पारिश्रमिक उल्लेख गरेकोमा पालिकाले न्यायिक समिति ले सञ्चालन गरेको मेलमिलाप सम्बन्धि आधारभूत तालिमको(सञ्चालक मेलमिलाप कर्ता ऋषिराम घिमिरे) (मिति २०८१।०३।०९ देखि २०८१।०९।१४) पारिश्रमिक बापत निम्न व्यक्तिहरुलाई प्रतिसेशन रु.२१०० रकम भुक्तानी गरेकोले निर्देशिका भन्दा बढि भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धित कार्यक्रम सञ्चालकबाट अशुल गरि स्थानिय सञ्चित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु.

भौ.न/मिति	कर्मचारिको नाम	तालिम सेशन	भुक्तानी हुनुपर्ने रकम	कर कट्टी पछी भुक्तानी भएको रकम	बढि भुक्तानी
५९७।२०८१।०३।१८	यम बहादुर ज्योति	१६	२१७६०	२८५६०	६८००
	ठाकुर राम चौलागाइ	१६	२१७६०	२८५६०	६८००
	जम्मा	३२	४३५२०	५७१२०	१३६००

असुल गर्नुपर्ने	१३,६००
-----------------	--------

३२ सामाजिक सुरक्षा भत्ता फिर्ता

सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धी कार्यविधि २०७७ को दफा ११ बमोजिम स्थानीय तहले लगत कट्टा गर्नुपर्ने तथा दफा २३(६) बमोजिम लगत कट्टा भएका उक्त खातामा जम्मा रहेको रकममध्ये केही वा सबै रकम रोक्का राख्न वा फिर्ता गर्न सम्बन्धित स्थानीय तह वा विभागबाट लेखी आएमा सोहि बमोजिम रोक्का वा फिर्ता गर्नुपर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । पालिकाले उपलब्ध गराएको लगत कट्टाको विवरण परीक्षण गर्दा निम्नानुसारका बैंकहरुबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता फिर्ता गर्नुपर्ने देखिएकोमा केही रकम फिर्ता भई बाँकी रकम फिर्ता भएको नदेखिएकोले उक्त रकम सम्बन्धित बैंकहरुबाट संघीय सन्धित कोष फिर्ता गर्नुपर्ने देखिएको रु.

क्र.सं.	बैंकको नाम	फिर्ता हुनुपर्ने रकम	फिर्ता भएको रकम	फिर्ता हुन बाँकी रकम
१	कृषि विकास बैंक	१०२००२	४९०५८	५२९४४
२	साइन रेसुझा विकास बैंक	१५५९६५	११८७०२	३७२६३
३	कामना सेवा विकास बैंक	१०९१६९	३३६७३	७५४९६
	जम्मा	३६७१३६	२०१४३३	१६५७०३

प्रमाण पेश नगरेको १,६५,७०३

३३ छात्रवृत्ति वितरण भएको भर्पाई पेश नभएको

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाई सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सोही नियमको उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस पालिकाले सार्वजनिक विद्यालयहरूमा कक्षा १-८ सम्म अध्ययनरत छात्राहरूका लागि १०९ विद्यालयहरूलाई भुक्तानी भएको रु. ११,९०,८००।०० कक्षा १-८ सम्म अध्ययनरत दलित छात्रवृत्ति तथा आवासीय तथा गैरआवासीय छात्रवृत्ति वापत रु. ४,३२,४००।०० गरी रु. १६,२३,२००।०० रकम नियमानुसार सम्बन्धित विद्यार्थीहरूलाई वितरण भएको भर्पाई पेश भएको नदेखिएकोले सो छात्रवृत्ति रकम सम्बन्धित विद्यार्थीहरूलाई वितरण भएको भर्पाई पेश हुनुपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने देखिएको रु.

प्रमाण पेश नगरेको १६,२३,२००

३४ अनुदान शिक्षक नियुक्ती

शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, २०८०/८१ को क्रियाकलाप नम्बर २.७.१३.४० मा अङ्ग्रेजी, गणित र विज्ञान तथा प्रविधि जस्ता अनिवार्य विषयमा शिक्षकको व्यवस्था गर्नका लागि बजेटको परिधिभित्र रही शून्य दरबन्दी भएका विद्यालयलाई २ र १ दरबन्दी भएकालाई १ गरी न्यूनतम २ शिक्षक बराबरको अनुदान नियमानुसार शिक्षक भर्ना भएपछि उपलब्ध गराउने भन्ने रहेको छ। यस पालिकाले निम्नानुसारका विद्यालयलाई १ दरबन्दी रहेकोमा २ शिक्षक थप तथा २ जना शिक्षक दरबन्दी रहेकोमा थप १ जना नियुक्त गरेको छ । नियममा व्यवस्था भए अनुसार १ जना शिक्षक बढी नियुक्ति गरी तलव भत्ता भुक्तानी दिएको नियमसम्मत नदेखिएको रु

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	अङ्ग्रेजी, गणित र विज्ञान तथा प्रविधि शिक्षक दरबन्दी	अनुदान शिक्षक नियुक्ति	भुक्तानी रकम
१	पावर मा वि	१	२	५६७९५७
२	पार्वती आ वि	२	१	४५१४९०
३	हरि मा वि	०	३	५६७९५७
४	लापे मा वि	०	३	५६७९५७
५	सुवोधिनी मा वि	१	२	५६७९५७
	जम्मा			२७२३३१८

अनियमित भएको २७,२३,३१८

३५ विद्यालय शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको तलवभत्ता बढी भुक्तानी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाई सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सोही नियमको उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । लेखापरीक्षण योजना अनुसार केही विद्यालयहरूको नमुना परीक्षण गर्दा यस पालिकाले निम्नानुसारका विद्यालयलाई शिक्षक तलवभत्ता भुक्तानी गरेको रु. ४८५७६० हुनुपर्नेभन्दा बढी भुक्तानी भएको देखिएकोले बढी भुक्तानी भएको सो रकम सम्बन्धित विद्यालयबाट असुल गरी दाखिला हुनुपर्ने रु.

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	बढी भुक्तानी भएको रकम	कैफियत
१	हरि मा वि	६०१८८	तारा प्रसाद अधिकारीको दर्श भत्ता रु ४३९९४ तथा नमिता झाक्री पुनको तेश्रो तथा चौथो त्रैमासिकको रु १६१९४ बढी भुक्तानी भएको
२	निलकण्ठ आ वि	१६९३	भोजराज पौडेललाई बढी भुक्तानी भएको
३	सरस्वती मा वि	१६९३	तुलसा घिमिरेलाई बढी भुक्तानी भएको
४	सिद्धार्थ आ वि	१६९३	जंग प्रसाद भट्टराईलाई बढी भुक्तानी भएको
५	बालकल्याण आ वि	९९१२४	रामकिसुन यादवलाई असारसम्म मात्र तलव भुक्तानी हुनुपर्नेमा असोज ७ सम्मको भुक्तानी भएको(२ महिना ७ दिनको बढी भुक्तानी)
६	जनजागृति आ वि	८९१६८	कमल सापकोटालाई पहिलो त्रैमासिकको मात्र तलव भुक्तानी हुनुपर्नेमा मंसिरसम्मको भुक्तानी भएको(२ महिनाको बढी भुक्तानी)
७	दरबारे आ वि	८३८३५	मालता भट्टराईलाई पहिलो त्रैमासिकको मात्र तलव भुक्तानी हुनुपर्नेमा पौष २ सम्मको भुक्तानी भएको(२ महिना २ दिनको बढी भुक्तानी)
८	प्रभाकर मा वि	४०६०३	अन्जु पौडेललाई माघ महिनाको बढी
९	कालिका आ वि	२६६३०	सन्जु कुमारी शुक्लालाई दोश्रो त्रैमासिकमा नहुनुपर्ने भुक्तानी भएको
१०	सामकोट आ वि	८११३३	तिल बहादुर कुमाललाई दोश्रो त्रैमासिकमा भुक्तानी नहुनुपर्नेमा मंसिरसम्मको भुक्तानी भएको(२ महिनाको बढी भुक्तानी)
	जम्मा	४८५७६०	

असुल गर्नुपर्ने ४,८५,७६०

३६ शिक्षा तर्फ

१.आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सोही नियमको उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । लेखापरीक्षण योजना अनुसार केही विद्यालयहरूको नमुना परीक्षण गर्दा यस कार्यालयले गरेको निम्नानुसारका विद्यालयहरूलाई विभिन्न शिर्षकहरूमा भएको भुक्तानीमा बढी भुक्तानी भएको देखिएकोले बढी भएको भुक्तानी सम्बन्धितबाट असुल गरी दाखिला हुनुपर्ने देखिएको रू.

सि.नं.	शिर्षक	भौ.नं./मिति	भुक्तानी पाउनेको विद्यालयको नाम	विवरण	भुक्तानी हुनुपर्ने रकम	भुक्तानी भएको रकम	बढी भुक्तानी भएको रकम	कैफियत	
1.	दिवा खाजा	७९/०८०१ १२।२८	गौरा मा वि रिजया	प्रथम त्रैमासिक	५६७३०	५८१५५	१४२५		
2.			१६३/०८१। ३।९	गौरा मा वि रिजया	तेस्रो त्रैमासिक	४८०७५	४८६१५	५४०	
3.			१९८/०८१। ३।९८	गौरा मा वि रिजया	चौथो त्रैमासिक	४४५०५	५६८२०	१२३१५	
4.				धर्मोदय मा वि		५४४९५	७१२०५	१६७१०	
5.				दरबारे आ वि		३१२६०	४१३२५	१००६५	
6.				सुबोधनी मा वि		३३२८५	४६९३५	१३६५०	
7.			शंकरज्योति आ वि		३०२८५	४३९६५	१३६८०		
8.	पाठ्यपुस्तक	८०/०८०। १२।२८	सरस्वती मा वि		२६८७१०	२८२१४०	१३४३०	११ र १२ को दोहोरो भुक्तानी	
9.			सुधा मा वि		२१५९०३	२१६७७७	८७५		
10.			जनजागृति मा वि		१२२४१७	१३०७९०	८३७३		
	शिक्षक तलव भत्ता								
11.	बैठक तथा कार्यक्रम	२३७/०८१। ३।२३						अर्थ मन्त्रालयको नमर्सभन्दा बढी भुक्तानी	
13.			विनोद पोखरेल		२०४०	४०८०	२०४०		
14.			राजकुमार सिंजाली			२५५०	२५५०		
15.			शंकर अर्याल	संयोजक	३४०	१०२०	६८०		
16.			राजकुमार सिंजाली		३४०	१०२०	६८०		
17.			विनोद पोखरेल	प्रस्तावक		८५०	८५०		
18.			१९९/०८१। ३।१७	राजकुमार सिंजाली	प्रस्तावक		८५०		८५०
19.			विनोद पोखरेल	प्रशिक्षक	२०४०	२५५०	५१०		
20.			राजकुमार सिंजाली		२०४०	२५५०	५१०		
21.			मधु पौडेल			२५५०	२५५०		
22.			धर्मराज बन्जाडे			२५५०	२५५०		

23.	२३७/०८१। ३।२३	राजकुमार सिंजाली	डायरी तथा पेन			१००००	वितरण गरेको भर्पाई पेश नभएको
24.	२०३/०८१। ३।१८	जागृति सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	पि टि सिप विकास तालिम सन्चालन	७९४००	१०००००	२०६००	खर्च गर्न नमिल्ने कार्यको विल पेश भएको
जम्मा						१३५४३३	

(✂ कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१-२ को निर्णयले रु २,५५० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	१,३५,४३३
-----------------	----------

३७ शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्ति

स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका १०९ सामुदायिक विद्यालयहरूको शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ । यस सँग सम्बन्धित विवरण अनुसूचिमा संलग्न रहेको छ ।
शिक्षक दरबन्दि ४४४ रहेकोमा ४३६ पदपूर्ति भएको छ । भने पदपूर्ति भएको मध्ये १५४ जना करारमा रहेका छन् । विद्यार्थी संख्या न्युन रहेको विद्यालयहरू मर्ज गर्नुपर्दछ ।

(विस्तृत विवरण बेरुजु दफा ३७ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

३८ साना सिंचाई प्रबर्द्धन कार्यक्रम

प्रदेश तथा स्थानीय तहमा शसर्त वित्तीय हस्तान्तरित कृषि कार्यक्रम सन्चालन सम्बन्धि निर्देशिका २०८० अनुसार अधिकतम ८५ प्रतिशत अनुदान दिई बाँकी रकम लागत सहभागिताबाट कार्यसन्चालन गर्नपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस पालिकाले सो कार्यक्रम सन्चालन गर्दा निम्नानुसारका सिंचाई उपभोक्ता समितिहरूलाई ५ प्रतिशत मात्रै लागत सहभागिता कट्टा गरी ९५ प्रतिशत अनुदान दिएको देखिएकोले सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरूलाई बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गरी संघीय सन्चित कोष दाखिला हुनुपर्ने देखिएको रु.

क्र.सं.	भौ.नं./मिति	सिंचाई उ स को नाम	१५% लागत सहभागिता कट्टी हुनुपर्ने रकम	लागत सहभागिता कट्टी भएको रकम	बढी भुक्तानी भएको रकम
१	१०/०८१।१। ७	जलुके कृषि सिंचाई योजना उ स	१४९८७४	५५२६२	९४६१२
२	१२/०८१।१। १८	बढीमार सिंचाई योजना उ स	१५१०७७	७१९८२	७९०९५
३	४८/०८१।३। २३	सिमलपानी किर्तिपुर सिंचाई आयोजना उ स	१४३९६६	५०७७३	९३१९३
जम्मा					२६६९००

असुल गर्नुपर्ने	२,६६,९००
-----------------	----------

३९ टुक्रा पारी खरिद

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८(२) मा यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । यस पालिकाले देहाए बमोजिमको सामग्री/सेवा खरिद गर्दा ऐनको व्यवस्था विपरित पटक पटक एकै प्रकारका सामग्री/सेवा टुक्रापारी एउटै तथा फरक फरक फर्मसँग खरिद कार्य गरेकाले यस्तो कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

सि.न	गो.भौ.नं./ मिति	फर्मको नाम	सामग्री	खरिद मुल्य रु.
1.	संघीय सशर्त			
2.	३५/०८१।३।२०	ग्लोरियस कम्प्युटर एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स.	सोलार जडान	८९३०००
3.	४१/०८१।३।२३	गंगा निर्माण सेवा	निर्माण कार्य	९८९८००
4.	५५/०८१।३।२४	सुबोध कन्स्ट्रक्सन	ट्रान्सफर्मर खरिद	७५८४९८
5.	५९/०८१।३।२४	रिजाल कन्स्ट्रक्सन	कोल्ड स्टोर निर्माण कार्य	६९९०००
	नगरपालिका पूँजीगत			
6.	४२५/०८१।३।२४	ग्लोबल इन्टेरियर एण्ड काष्ठ उद्योग	फर्निचर खरिद	६२८८११
7.	४२४/०८१।३।२४	साची काष्ठ फर्निचर उद्योग		७२७०००
8.	३७८/०८१।३।२०	श्री गणेश फर्निशर्स		१०९५८६
9.	४०१/०८१।३।२२	सम्झना निर्माण सेवा	मोटरबाटो निर्माण	९८५३००
10.	४१६/०८१।३।२४	एन बी कन्स्ट्रक्सन		३४९८११
11.		राप्ती निर्माण सेवा		८०८९८९
12.	३६२/०८१।३।१९	जी एस कम्प्युटर एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स सप्लायर्स	कम्प्युटर, प्रिन्टर तथा इलेक्ट्रिक सामान खरिद	९८७९५९
13.	२८७/०८१।३।२०	ग्लोरियस कम्प्युटर एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स		१९८०८९
जम्मा				८९३५८३५

४० बढी भुक्तानी

अर्थ मन्त्रालयको कार्यसंचालन निर्देशिका, २०७७ को परिच्छेद ७ मा नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित तालिमका स्रोत व्यक्ति / प्रशिक्षकको पारिश्रमिक सहायकस्तर तालिममा कार्यपत्रबापत रु.८०० तथा कक्षा सञ्चालन वापत रु.७०० पारिश्रमिक उल्लेख गरेको तथा सम्बन्धित कार्यलयको कर्मचारी प्रशिक्षक रहेको अवस्थामा कार्यपत्र बापत भत्ता पाउने तर प्रशिक्षण वापत भत्ता नपाउने व्यवस्था रहेको छ। निर्देशिका भन्दा बढि भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धितबाट अशुल गरि संघिय सञ्चित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु.

सि.नं.	शिर्षक	भौ.नं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	विवरण	भुक्तानी हुनुपर्ने रकम	भुक्तानी भएको रकम	बढी भुक्तानी भएको रकम	कैफियत
१	कृषितर्फ	१७४/०८९। ३।९९	अनिल कुमार शर्मा	प्रशिक्षक भत्ता	२७२०	५९००	२३८०	कर कट्टी पछिको भुक्तानी
२			चन्द्रिका प्रसाद पाल		२७२०	५९००	२३८०	
३		१८०/२०८९। ३।९३	अनिल कुमार शर्मा		२७२०	५९००	२३८०	
४			चन्द्रिका प्रसाद पाल		२७२०	५९००	२३८०	
५		२०९/०८९। ३।९८	अनिल कुमार शर्मा		२७२०	५९००	२३८०	
६			चन्द्रिका प्रसाद पाल		२७२०	५९००	२३८०	
७	लघु उद्यमतर्फ	२४५/०८९। ३।२४	विष्णु कुमारी श्रेष्ठ	सिलाई कटाई तालिम प्रशिक्षक	२२९००	२५५००	३४००	
८			कालिका अधिकारी		२९२५०	२५५००	४२५०	
९	विष्णु कुमारी श्रेष्ठ	२२९००	२५५००		३४००			
१०	कालिका अधिकारी	२९२५०	२५५००		४२५०			
११			कमला आचार्य	मुडा बनायने तालिम प्रशिक्षक	१७३४०	२९४२०	४०८०	
जम्मा							३३६६०	

असुल गर्नुपर्ने	३३,६६०
-----------------	--------

४९ अस्वभाविक खर्च

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सोही नियमको उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस पालिकाले जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र अन्तर्गत वडा नं. १३ मा जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा कार्यक्रम गर्नका लागि रामु आचार्यसँग सम्झौता गरि भुक्तानी गरेको रु ५८७६०० मध्ये उपस्थितिको अनुपातमा विभिन्न खाद्य सामग्रीहरू अस्वभाविक रूपमा खरिद गरी रु. २७५०००/- को खर्च लेखेको देखिन्छ । सो कार्यक्रमको अख्तियारी तथा कार्यक्रम सन्चालन निर्देशिका अनुसार विभिन्न मनोरञ्जनका सामग्रीहरू, पुस्तकालयका लागि पुस्तकहरू, शौचालयको व्यवस्था, प्राथमिक उपचार कक्ष तथा भौतिक तथा अन्य सामग्रीहरूको संरक्षण र उचित उपयोग गर्नुपर्नेमा अस्वभाविक रूपमा विभिन्न खाद्य सामग्रीहरू खरिद गरि खर्च गरेको देखियो । पालिकाले यस्ता खर्चहरूमा नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ साथै यसरी कार्यक्रम सन्चालन निर्देशिका अनुसार हुनुपर्नेमा नियमसम्मत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	२,७५,०००
--------------	----------

४२ उपभोक्ता समितिलाई बढी भुक्तानी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सोही नियमको उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस पालिकाले निम्नानुसारका कार्यहरूमा उपभोक्ता समितिलाई नापी भन्दा बढी भुक्तानी भएको देखिएकोले सम्बन्धित उपभोक्ता समितिबाट असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु.

क्र.सं.	भौ.नं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कार्य विवरण	हुनुपर्ने भुक्तानी रकम	भुक्तानी भएको रकम	बढी भुक्तानी भएको रकम
	शसर्त पूँजीगत					
१	५/०८०१९९१ ९४	खैरेनी छहरे मोटरबाटो नि उ स	मोटरबाटो निर्माण कार्य	१०२५४४९	१०२९०३९	३५९०
२	११/०८०१ १२।२७	बेलौते बढीमा दक्सु लामाताल मोटरबाटो नि उ स		९८७२९७	९९०५००	३२८३
	न पा पूँजीगत					
३	२८९/०८९१ २।२०	थाप्लेबारीमा औद्योगिक ग्राम निर्माण उ स	उठेको माटो खन्ने कार्य	९५२०९६	९५७६५०	५६३४
४	२५१/०८९१ १।३१	पथरकोट ढुङ्गेसेरा सुसेडाडा बग्न कालादमार सडक नि उ स	सडक निर्माण कार्य	४०१७००	४०३८००	२१००
		जम्मा				१४६०७

असुल गर्नुपर्ने १४,६०७

४३ अन्य कार्यालयको खर्च

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा वितरणमुखी खर्च नियन्त्रण गर्दै संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा दीर्घकालीन पुँजी निर्माण हुने कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उल्लेखित व्यवस्था अनुसार नाफा कमाउने उद्देश्यले स्थापित संस्थालाई अनुदान उपलब्ध गराउन मिल्ने देखिँदैन । यो वर्ष निम्न संस्थालाई अनुदान दिएको नियमसम्मत नदेखिएको रु.

क्र.सं.	ब. उ. शि.	भौ. नं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	भुक्तानी रकम	कैफियत
१	संघीय सशर्त	३६१/०८९१।३।१९	शितगंगा उद्योग वाणिज्य संघ	४८३९००	उद्योग वाणिज्य संघको भवन निर्माण कार्य
२		३१३/०८९१।२।२८	मगराकोट सहकारी संस्था	५७१४९४	मगराकोट सहकारी संस्थाको अधुरो भवन निर्माण कार्य
३	समानिकरण चालु पालिका	६७७।२०८९।३।२२	वराहा वचत तथा सहकारी	४८५००	कार्यालय समाग्रि खरिद
		जम्मा		११०३८९४	

अनियमित भएको ११,०३,८९४

४४ अनुदान सहयोग कार्यक्रमको अनुगमन

विशेष अनुदान सम्बन्धि कार्यविधि २०७५ को दफा ११ अनुसार विशेष अनुदानबाट सन्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुने गरी सन्चालन भए नभएको सम्बन्धमा सम्बन्धि प्रदेश वा स्थानीय तहले नियमित रूपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, यस्ता अनुदानबाट सन्चालित आयोजना/कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक रूपमा मन्त्रालय र नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालयमा तोकिएको ढाँचामा पेश गर्नुपर्नेछ भन्ने उल्लेख छ । यस कार्यालयले माहुरी प्रबर्द्धन कार्यक्रमअन्तर्गत वाणेश्वर मौरी पालन लघु उद्यमी कृषक समूहलाई ७५% अनुदानमा मौरी पालनका लागि घर तथा गोला लगायत वितरणका लागि रु. ९९८७७०।०० अनुदान रकम भुक्तानी गरेको छ । उक्त अनुदान रकम भुक्तानी भएपछि त्यसको लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुने गरी सन्चालन भए नभएको तथा त्यसको प्रभावकारिताको विषयमा अनुगमन गरी नियमानुसार प्रतिवेदन गर्नुपर्नेमा प्रतिवेदन पेश भएको छैन । यसरी वितरण भएको अनुदान सहयोगको दुरुपयोग नभएको यकिन गरी अनुदान सहयोगको विवरण तथा उपयोगिताको अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु

अनियमित भएको	९,९८,७७०
--------------	----------

४५ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम

स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरूको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम व्यवस्थित रूपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिका अन्तर्गत १४ वटा वडामा ८ वटा योजना सञ्चालन गरी यस वर्ष ८७ जनालाई औसत १०० दिनले ८२७२ दिन रोजगारी उपलब्ध गराई रु ४७,७२,९४४ श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ, जसबाट कुल नाली ४,६३५मि.,सोलिड १,२५२मि. र सफा गरेको ४,०९५मि. रहेको छ ।पालिकाका नियमित योजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका योजना छनौट गर्दा योजना छनौटको आधार नखुलाएकोले दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा स्पष्ट हुन सकिएन । योजनामा दोहोरो नहुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । उक्त खर्चबाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिंदैन । तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।

४६ प्रमाण बेगर भुक्तानी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा विल भर्पाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यसैगरी सोही नियमको उपनियम १० मा कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस पालिकाले निम्नानुसारका भुक्तानीहरूमा नियमानुसार भुक्तानी दिनुपर्ने उचित प्रमाण तथा खर्च पुष्ट्याई गर्ने कागज बेगर भुक्तानी दिएको देखिएकोले भुक्तानी दिन मिल्ने प्रमाण पेश हुनुपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने देखिएको रु.

क्र. सं.	भौ.नं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	भुक्तानीको विवरण	भुक्तानी रकम	कैफियत
१	१७८/०८१।३।१२	सितगंगा मिडिया प्रा लि	सूचना प्रशारण	२५०००	प्रसारण प्रमाणपत्र पेश नभएको

प्रमाण पेश नगरेको	२५,०००
-------------------	--------

४७ नापि किताब

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा रकम खर्च गर्दा खर्च पुष्टीहुने बिल, भर्पाई, प्रमाण कागजात संलग्नहुनुपर्ने व्यवस्था छ ।निम्नानुसारको निर्माण सामाग्री कार्यालयले खरिद गरी वितरण गरेकोमा सो को प्रयोग खुल्ने नापी किताब पेश नगरेको रु.

क्र.सं.	योजनाको नाम	कामको विवरण	परिमाण	दर	जम्मा
१	HDPE pipe	20/16	६८००	२५	१७००००
२		25/125	९६३०	३१	२९८५३०
३		32/10	३१६०	४३	१३५८८०
४		40/10	२६००	६६	१७१६००
५		63/6	३५५	१६३	५७८६५
६		75/10	१००	२२७	२२७००
७		90/10	६०	३२५	१९५००
८		160/6	१४०	६५१	९११४०
९	ह्यूम पाइप खरिद	300mm	१०	४०००	४००००
१०		450mm	२२.५	६०००	१३५०००
११		600mm	१५	८०००	१२००००
१२		900mm	१	१६०००	१६०००
		जम्मा			१२७८२१५

प्रमाण पेश नगरेको	१२,७८,२१५
-------------------	-----------

४८ Hard rock cutting गर्दा सो को Re-use/हस्तान्तरण/आम्दानी नदेखाएको

यस पालिकाले सडक तथा अन्य निर्माण गर्दा Hard rock cutting को Re-use / हस्तान्तरण/आम्दानी देखाउनु पर्नेमा देखाएको छैन । उपरोक्त site मा नै विभिन्न ढुङ्गाको काम भएकोले सो को प्रयोग नगरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा अशुल गर्नुपर्ने रु.

योजनाकोनाम	कामको विवरण	परिमाण	दर	जम्मा
Sitapur Subarnakhal Netapokhara Road	Earthwork ExcavationHard Rock	८५५m ³	२०२३.२१	८६४९२२
	जम्मा			८६४९२२

प्रमाण पेश नगरेको	८,६४,९२२
-------------------	----------

४९ बढि भुक्तानी

निम्नानुसारको कार्य गर्दा बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु

क्र.सं.	योजनाको नाम	कामको विवरण	परिमाण(घ.मी.)	दर	जम्मा	कैफियत
१	भेडामारे सिमलपानी ढाव पावरा सडक	Roadway excavation	३२	८०	२५६०	Extra widening मा 0+380 चेनेजमा ३ वटा कार्य देखाएकोले २ वटा बढी भएको
२	वडा नं. ४ को वडा भवन	E/W excavation	८०.६३	६३०	५०७९७	मानिसको लागत अनुमान गरेर मेशिनको प्रयोग गरेको जवाफ प्राप्त भएको
		Brick masonry(1:6)	०.९७४६	१५००	१४६९९	Floor को hight मा slab, flor beam ,lentel घटाएर Brick work 2.575m hight मात्र दिनुपर्नेमा 2.90 दिएकोले बढी भएको ।
		B/m(1:4)	०.२०२	१५००	३०३०	
		जम्मा			७१००६	

असुल गर्नुपर्ने	७१,००६
-----------------	--------

५० नापजाँच र विल भर्पाई भिडान

उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गर्दा Norms अनुसारको परिमाणको कार्य गर्दा लाग्ने परिमाण भन्दा घटी/बढी सामग्रीको परिमाण देखाएकोले यथार्थ कार्य गरे नगरेको यकिन गर्न सकिएन । अतः कार्यालयले वास्तविक कार्य गरेको नापजाँच र विल भर्पाई भिडान गरी खर्च लेख्नु पर्दछ ।

योजनाकोनाम	कामको विवरण	हुनुपर्ने	देखाएको परिमाण	प्राप्त परिमाण	दर	जम्मा
Samudaik bhawan nirman si.na.pa.13	Brick works & Plaster works	Cement bags	२२.९१	६०	५७०	
		bricks nos.	२९२३	२८००	१४.५६	
Pchpokhara pratikshalaya nirman si.na.pa.3	concrete & masonry works	Cement bags	२७.३१	२०	५७०	
Phalate sinchai nirman si.na.pa.5	concrete works	Cement bags	३४.४५	६०	५७०	
lamatal dhikamathisinchai si.na.pa.7	concrete, plaster & masonry works	Cement bags	९.५२	१५	५७०	
choupari abi si.na.pa.-7	concrete & masonry works	Cement bags	४९.४७	५०	५७०	
mouwabari sinchai si.na.pa.11	concrete works	Cement bags	४५.८२	८५	५७०	
satmara mandir nirman si.na.pa.8	concrete, plaster & masonry works	Cement bags	७३.८९	८०	५७०	
lungri sinchai marmat	concrete, plaster & masonry works	Cement bags	४५.४४	८०	५७०	
buddha adharbhut pokhedadakaksha-kotha nirman	concrete, plaster rainforcemen & masonry works	Cement bags	२७.१६	२५	५७०	
		bar	६१.५६	६१	९८	
khaireni bandre kha.pa. damarbesi hend pump si.na.pa.7	plaster & masonry works	Cement bags	१३.७१	३३	५७०	
kalakhola khelmaidan tarbar si.na.pa.7	concrete, & masonry works	Cement bags	२९.४	३०	५७०	
galda bahakhor truss nirman si.na.pa.-5	concrete,& plaster works	Cement bags	३०.३७	४०	५७०	
radha kishna mandir si.na.pa.-13	concrete, plaster, brick & masonry works	Cement bags	२७	३०	५७०	
		bricks nos.	१९५४	२०००	१४.५६	
mandre ma.bi. truss nirman si.na.pa.1	concrete, plaster, & brick works	Cement bags	२८.४४	२७	५७०	
		bricks nos.	२८११	३०००	१४.५६	
supadeurali mandir nirman si.na.pa.12	concrete, plaster, rainforcemen & brick works	Cement bags	११४.८७	१२०	५७०	
		bar	५०६	५१०	९८	
		bricks nos.	२९५६.८	३०००	१४.५६	
Gura ma.bi. si.na.pa.-12	concrete, plaster, & brick works	Cement bags	१९.४३	३८	५७०	
		bricks nos.	३०७४	३०००	१४.५६	
Mheshopri abi sauchalaya nirman si.na.pa.10	concrete, plaster, rainforcemen & brick works	Cement bags	१५.०३	५०	५७०	

		bar	६६.५३	६८	९८	
		bricks nos.	१७३६	१२००	१४.५६	
hattidhunga simalgaira khandepani marmat tatha nirman si.na.pa.8	concrete, plaster, brick & masonry works	Cement bags	९.०२	५	५७०	
shera tunika rukha badhaka raha sinchai	concrete works	Cement bags	३३.७३	६०	५७०	
musiyan baunkhara sahari swasthye kendra si.na.pa.13	concrete, plaster, rainforcemen & brick works	Cement bags	३७.६४	४०	५७०	
		bar	१२२.८५	३००	९८	
		bricks nos.	९७४.४	१३००	१४.५६	
Lahape ma.bi. sarswati mandir si.na.pa.8	concrete,& plaster, works	Cement bags	३.३३	६	५७०	
udhyog banijya sang bhawan nirman si.na.pa.4	concrete, plaster, rainforcemen & brick works	Cement bags	१००.७९	१००	५७०	
		bar	१६९१.५५	१७००	९८	
		bricks nos.	४२५	५००	१४.५६	
bibhinna kahanepani marmat si.na.pa.13	concrete,& plaster, works	Cement bags	५८.३४	६५	५७०	
bhibhinna khandepani marmat si.na.pa. 4	concrete, plaster, & brick works	Cement bags	२०.८	२५	५७०	
		bricks nos.	१५६	१६०	१४.५६	
ranagakate samudaik sauchalay si.na.pa.9	concrete, plaster, rainforcemen & brick works	Cement bags	३०.९९	३०	५७०	
		bar	१४९.८९	१५०	९८	
		bricks nos.	१६६८.८	१९००	१४.५६	
malika mandir nirman si.na.pa.5	concrete,& plaster, works	Cement bags	२.९४	८	५७०	
tharpaila dhara kha.pa. si.na.pa.5	concrete works	Cement bags	४.८६	१०	५७०	
bhibhinna khandepani nirman tatha marmat si.na.pa. 1	concrete, mesomnary & plaster, works	Cement bags	११.३३	१२	५७०	
Dahaghar pasupati badhpadhera silingkhola lauritarik tinkhande kha.pa. si.na.pa.9	concrete, plaster, rainforcemen & mesonary works	Cement bags	६१.९९	१००	५७०	
		bar	४४.८९	११०	९८	
ward office truss nireman si.na.pa.12	brick works	Cement bags	९.१	२०	५७०	
		bricks nos.	१९६०	२५००	१४.५६	
samudaik bhawan deurali si.na.pa.06	plaster, works	Cement bags	०.३९	१	५७०	

mangarakot sahakari adhuro bhawan nirman si.na.pa. 7	concrete, plaster, rainforcemen & brick works	Cement bags	८५.८८	९०	५७०	
		bar	५१५.३५	५५७	९८	
		bricks nos.	६१९३.६	६२००	१४.५६	
forsal upallo lungri khayerbhatti sinchai si.na.pa.11	concrete, plaster, rainforcemen & works	Cement bags	५९.७१	९५	५७०	
		bar	५२२.१४	५४०	९८	
khime dada padhero nirman si.na.pa.5	concrete, plaster, & masonary works	Cement bags	१७.१९	१९	५७०	
adhuro swasthye chauki bhawan nirman si.na.pa.13	concrete, plaster, rainforcemen & brick works	Cement bags	१४.७१	३५	५७०	
		bar	५७.९	१००	९८	
		bricks nos.	१९१५	१८००	१४.५६	
adhuro dhal nirman si.na.pa.8	concrete, plaster, rainforcemen & works	Cement bags	५४.२१	६०	५७०	
		bar	७२८.८२	७५०	९८	
kayarbhatti ward karyalay jane mo.ba. si.na.pa.11	concrete,, works	Cement bags	८६.२७	१००	५७०	
kohala school truss nirman ra samudaik swasthya ikai ma sauchalay nirman si.na.pa.3	concrete, plaster, rainforcemen & brick works	Cement bags	४३.२३	५०	५७०	
		bar	४६.७८	५०	९८	
		bricks nos.	१२१५.२	१३००	१४.५६	
nayabasthi samudaik bhawan upbhokta samiti si.na.pa.9	concrete, & mesonary works	Cement bags	५७.८९	६०	५७०	
shiddhara lauri mo.ba. si.na.pa.9	concrete, , rainforcemen & works	Cement bags	९९.७१	२१०	५७०	
		bar	४४.५६	५०	९८	
adhuro wardkaryalaye sabha hall nirman si.na.pa.13	concrete, plaster, rainforcemen & brick works	Cement bags	६०.२८	८०	५७०	
		bar	५१.१७	६०	९८	
		bricks nos.	५०६२.४	५५००	१४.५६	
upallo pahiro sinchai ra amilabas sinchai si.na.pa.1	concrete, plaster, rainforcemen works	Cement bags	६५.६१	६५	५७०	
		bar	३४१.९	३३१	९८	
mula lising sinchai yojana si.apa.11	concrete, rainforcemen works	Cement bags	६६.५६	८०	५७०	
		bar	५८१.८८	५८२	९८	
thula dhungre gumba nirmanadhuro si.na.pa.6	concrete, rainforcemen works	Cement				

		bags	३८.८८	५०	५७०	
		bar	३५३.८५	३६०	९८	
		bricks nos.	११३६.८	१२००	१४.५६	

५१ **Structure हरुको Drawing नबनाएको**

आर्थिक कार्यविधि तथावित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा रकम खर्च गर्दा खर्च पुष्टीहुने बिल, भर्पाई, प्रमाण कागजात संलग्नहुनुपर्ने व्यवस्था छ ।निम्नानुसार योजनाहरूको Structure हरुको लागत अनुमान तयार गर्दा र सञ्चालन पश्चात् as built drawing तयार नगरेकोले परिमाण यकिन गर्न सकिएन।Structure हरुको लागत अनुमान तयार गर्दा र सञ्चालन पश्चात् as built drawing तयार गर्नुपर्दछ।

योजनाकोनाम	कामको विवरण	कामको प्रकार(cum.)	परिमाण	दर	जम्मा
Bhedamara Simalpani Bouri Bhatgau Chidichaur hudai Dhaba Pawara Bikram Road	M10 Concrete (cum.)	M10 Concrete	६.७५	१२५९६	८५०२३
	M15 Concrete (cum.)	M15 Concrete	७४.१२	१४०६४	१०४२४२३.६८
	Stone Masonary (cum.)	Stone Masonary	२१२	११०५३	२३४३२३६
	M20 Concrete (cum.)	M20 Concrete	१७१	१८६९७.३४	३१९७२४५.१४
	Gabion (cum.)	Gabion	५८.५	६००३.४५	३५१२०१.८३
Sitapur Subarnakhal Netapokhara Road	M15 Concrete (cum.)	M15 Concrete	१२.६५	१४५३२	१८३८२९.८
	M20 Concrete (cum.)	M20 Concrete	१३.८२	१९२३०	२६५७५८.६
	Stone Masonary (cum.)	Stone Masonary	५४.५६	११४००	६२१९८४
	Gabion (cum.)	Gabion	१७८	६१०६	१०८६८६८
Deurali Damar Dhungeshera Mouwabari Khayerbhatti Banksabasa Sadak Stharuunati	M15 Concrete (cum.)	M15 Concrete	२८.३९	१२४४९.७३	३५३४४७.८५
	M20 Concrete (cum.)	M20 Concrete	२५०.४	१८२०७.३९	४५५९१३०.४६
	Stone Masonary (cum.)	Stone Masonary	५०.१	१०६६५.७८	५३४३५५.५८
	Gabion (cum.)	Gabion	२७	५९८५.१८	१६१५९९.८६
Chakla Harre Bohkhar Pakuri Dhankhola	M20 Concrete (cum.)	M20 Concrete	९५.८२	१७७५७.१३	१७०१४८८.१९
	Stone Masonary (cum.)	Stone Masonary	२७७.१	९२४२.११	२५६०९८८.६८
	Gabion (cum.)	Gabion	५८.५	६०४९.७४	३५३९०९.७९
Satmara Lahape Siling Khola Chidichaur Road Upgrading Works (2nd Package)	M20 Concrete (cum.)	M20 Concrete	१९७.८२	१७१४२.५३	३३९११३५.२८
	Stone Masonary (cum.)	Stone Masonary	६४.०७	१०४४९.३६	६६९४९०.४९
	Gabion (cum.)	Gabion	१४	६०३२.११	८४४४९.५४
Krishna Sen Icchuk Park Nirman	Stone Masonary (cum.)	Stone Masonary	३९५.८५	१०३५७.९२	४१००१८२.६३
	Gabion (cum.)	Gabion	६	५९८७.७६	३५९२६.५६
Satmara Lahape Siling Khola Chidichaur Road Upgrading Works (2nd Package)	M20 Concrete (cum.)	M20 Concrete	५३.५५	१७१४२.५३	९१७९८२.४८
	Plum Concrete (cum.)	Plum Concrete	५५.२२	१०५५५.६३	५८२८८१.८८

Deurali Damar Dhungeshera Mouwabari Khayerbhatti Bankasbasa Sadak Stharuunati (2nd Package)	M15 Concrete (cum.)	M15 Concrete	५१.३४	१२४४९.७३	६३९१६९.१४
	M20 Concrete (cum.)	M20 Concrete	११.९७	१८२०७.३९	२१७९४२.४५
	Gabion (cum.)	Gabion	११५.५	५९८५.१८	६९१२८८.२९
	Stone Masonary (cum.)	Stone Masonary	८०.६	१०६६५.७८	८५९६६१.८६
	Plum Concrete (cum.)	Plum Concrete	७३.३४	१०५५५.६३	७७४१४९.९०
Krishna Sen Icchuk Park Nirman (2nd Package)	Stone Masonary (cum.)	Stone Masonary	२१०	१०३५७.९२	२१७५१६३.२
	Gabion (cum.)	Gabion	६०	५९८७.७६	३५९२६५.६
Sitapur Subarnakhal Netapokhara Road (2nd Package)	M20 Concrete (cum.)	M20 Concrete	९७.१२	१९२३०.३९	१८६९१९३.९०
	Gabion (cum.)	Gabion	१४५	४२०५.७२	६०९८२९.४
Bhedamara Simalpani Bouri Bhatgau Chidichaur hudai Dhaba Pawara Bikram Road (2nd Package)	M15 Concrete (cum.)	M15 Concrete	४५.३	१३४१४	६०७६५४.२
	M20 Concrete (cum.)	M20 Concrete	९०	१७९६८	१६१७१२०
	Stone Masonary (cum.)	Stone Masonary	४५.६	१०५७४	४८२१७४.४
	Plum Concrete (cum.)	Plum Concrete	६५.३८	१०८२१	७०७४७६.९८
	Gabion (cum.)	Gabion	३०	५९७४	१७९२२०
Amarai Jukena Deurali (2nd Package)	Gabion (cum.)	Gabion	८४	६०४६	५०७८६४
Chakla Siddhara Chahare Ceiling Khola Lahape Road Blacktop	Stone Masonary (cum.)	Stone Masonary	८.८२	१०४४९	९२१६०.१८
	जम्मा				४१५७३८७२.८२

५२ **ढेक्काको पूर्व तयारी**

कार्यालयले ढेक्का व्यवस्थापनको पूर्व तयारी गर्दा साइट तयारी अवस्थामा रहेको अवस्थामा ढेक्का लगाउनुपर्नेमा कृष्णसेन इच्छुक मार्गमा ट्रान्सफर्मर शिफ्ट गर्नुपर्नेमा उक्त कार्य नगरकोले अन्य निर्माण कार्य गराउन असहज भएको पाइयो।

५३ **Earthwork Excavation र Filling गर्दा Cross Section drawing पेश नगरेको**

आर्थिक कार्यविधि तथावित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा रकम खर्च गर्दा खर्च पुष्टीहुने बिल, भर्पाई, प्रमाण कागजात संलग्नहुनुपर्ने व्यवस्था छ । निम्नानुसारको योजनामा सडक र structure निर्माण गर्दा drawing /cross section drawing समावेश गरी सोही आधारमा परिमाण नापी गर्नुपर्नेमा नगरकोले Cross section drawing पेश गर्नुपर्ने रु.

योजनाको नाम	कामको विवरण	परिमाण	दर	जम्मा
Amarai Jukena Deurali Airawati Road(Patanjali marg)	Landslide Clearance (cum.)	७५०	५१.८	३८८५०
	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	१७२५	७२	१२४२००
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	७९४.४	१०५	८३४१२
Bhedamara Simalpani Bouri Bhatgau Chidichaur hudai Dhaba Pawara Bikram Road	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	१४९०.७	७२	१०७३३०.४
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	३८६.५	१०५	४०५८२.५
Sitapur Subarnakhal Netapokhara Road	Landslide Clearance (cum.)	५३९०	५१.८	२७९२०२
	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	२०८५	७२	१५०१२०
	Earthwork Excavation Hard Rock + Ordinary Rock (cum.)	८५५	२०२३.२१	१७२९८४४.५५
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	८१२.५७	१०५.२	८५४८२.३६४
Deurali Damar Dhungeshera Mouwabari Khayerbhathi Bankasbasa Sadak Stharuunati	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	५०५२.५	७२.०३	३६३९३१.५८
	Earthwork Excavation Ordinary Rock (cum.)	१४१८.७५	२१६.०९	३०६५७७.६९
	Earthwork Excavation Hard Rock (cum.)	२७०	२०२३.२१	५४६२६६.७
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	२७९.९	१०५.२	२९४४५.४८
Chakla Harre Bohkhar Pakuri Dhankhola	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	१०५२०	७२.०३	७५७७५५.६
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	३३२.२	१०५.२	३४९४७.४४
Satmara Lahape Siling Khola Chidichaur Road Upgrading Works	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	१२५०	७२.०३	९००३७.५
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	३३०.१७	१०५.१९	३४७३०.५८
Krishna Sen Icchuk Park Nirman	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	१६७४०	७९.२३	१३२६३१०.२
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	३५९.४५	१०५.२	३७८१४.१४
Satmara Lahape Siling Khola Chidichaur Road Upgrading Works (2nd Package)	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	९०३.४५	७२.०३	६५०७५.५०
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	९२.२५	१०५.२	९७०४.७
Deurali Damar Dhungeshera Mouwabari Khayerbhathi Bankasbasa Sadak Stharuunati (2nd Package)	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	९८०.३५	७२.०३	७०६१४.६१
Chakla Harre Bohkhar Pakuri Dhankhola (2nd Package)	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	५१५	७२.०३	३७०९५.४५
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	११९.७४	१०५.२	१२५९६.६५
Krishna Sen Icchuk Park Nirman (2nd Package)	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	२८०	७२.०३	२०१६८.४

	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	१४०	१०५.२	१४७२८
Sitapur Subarnakhal Netapokhara Road (2nd Package)	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	६९४०	१२२.५८	८५०७०५.२
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	८२.५	७२.०३	५९४२.४८
Bhedamara Simalpani Bouri Bhatgau Chidichaur hudai Dhaba Pawara Bikram Road (2nd Package)	Earthwork Excavation All type of Soil (cum.)	४०८८.५	७२.०३	२९४४९४.६६
	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	९६०	५१.८६	४९७८५.६
	Landslide Clearance (cum.)	३०२.४८	१०५	३१७६०.४
Chakla Siddhara Chahare Ceiling Khola Lahape Road Blacktop	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	४३.६८	१०५	४५८६.४
Ward 4 . Office Building Construction Work	Earthwork Excavation Foundation (cum.)	१०४.७९	७३५	७७०२०.६५
	जम्मा			७७११११९

५४ **Site Clearance उल्लेख गरी Earthwork excavation तथा landslide clearance को कार्य गरेको**

यस पालिकाले Site Clearance उल्लेख गरी Earthwork excavation तथा landslide clearance को कार्य गरेको पाइएकोले site clearance को DOR अनुसारको दर विश्लेषण गरी बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु.

योजनाकोनाम	कामको परिमाण	हुनुपर्ने दर	भएको दर	फरक दर	जम्मा
Amarai Jukena Deurali Airawati Road(Patanjali marg)	1600 cum.	५२	७२	२०	३२०००
Deurali Damar Dhungeshera Mouwabari Khayerbhatti Bankasbasa Sadak Stharuunati	1312.50 cum.	५२	७२	२०	२६२५०
	जम्मा				५८२५०
				असुल गर्नुपर्ने	५८,२५०

५५ **सडक सफा गर्ने कार्य गर्दा एउटै Thickness मा Road मा कट्टिङ्ग गरेको विवरण**

निम्नानुसार २ वटा योजनामा सडक सफा गर्दा एउटै thickness मा पुरै लम्बाई मा कार्य गरेको देखियो । अतः कार्यालयले cross section drawing निकाली मात्र आवश्यकता भएको ठाउँमा मात्र कार्य गराउनुपर्दछ । उपरोक्त कार्यको वास्तविक नापी गर्नुपर्दछ केही उदाहरणः

योजनाकोनाम	कामको विवरण	Road को लम्बाई	परिमाण	दर	जम्मा
Amarai Jukena Deurali Airawati Road(Patanjali marg)	Earthwork	४०००	१६००	७२	११५२००
Deurali Damar Dhungeshera Mouwabari Khayerbhatti Bankasbasa Sadak Stharuunati	Earthwork	२५००	१३१२.५	७२	९४५००
	जम्मा				२०९७००

५६ **चेनेज नखुलाएको**

कार्यालयले निम्नानुसार योजनामा सडक निर्माण गर्दा सडक र structure को चेनेज खुलाउनुपर्नेमा चेनेज नखुलाएकोले उक्त निर्माण कहाँ गरेको खुलेको छैन । विभिन्न विभिन्न निकायले एउटै सडकमा कार्य गर्ने हुनाले दोहोरो पर्न सक्ने हुनाले चेनेज खुलाउनुपर्दछ । केही

उदाहरणहरू

योजनाको नाम	कामकोविवरण	परिमाण	दर	जम्मा
Bhedamara Simalpani Bouri Bhatgau Chidichaur hudai Dhaba Pawara Bikram Road	Hume Pipe 60 dia.(rm.)	५	१००००	५००००
Deurali Damar Dhungeshera Mouwabari Khayerbhatti Bankasbasa Sadak Stharuunati	Hume Pipe 60 dia.(rm.)	२५	१०८४२.०७	२७१०५१ । ७५
	Hume Pipe 90 dia.(rm.)	१२.५	१९३६१.१६	२४२०१४.५
	Gabion (cum.)	२७	५९८५.१८	१६१५९९.८६
Chakla Harre Bohkhar Pakuri Dhankhola	Formwork (sqm.)	९७.८	७४६.३६	७२९९४.०८
	Gabion (cum.)	५८.५	६०४९.७४	३५३९०९.७९
Satmara Lahapr Siling Khola Chidichaur Road Upgrading	Formwork (sqm.)	९४.२	७४६.३६	७०३०७.१२
	Hume Pipe 90 dia.(rm.)	१०	१९०३२.९६	१९०३२९.६
	Gabion (cum.)	१४	६०३२.११	८४४४९.५४
Satmara Lahapr Siling Khola Chidichaur Road Upgrading (2nd Package)	Formwork (sqm.)	३९३.६	७४६.३६	२९३७६७.३०
Bhedamara Simalpani Bouri Bhatgau Chidichaur hudai Dhaba Pawara Bikram Road (2nd Package)	Formwork (sqm.)	३५८	७४६	२६७०६८
	Hume Pipe 60 dia.(rm.)	७.५	१०८०३	८१०२२.५
	Hume Pipr 45 dia. (rm.)	७.५	६१५०	४६१२५
	Plum Concrete	६५.३८	१०८२१	७०७४७६.९८

५७ पालिकालाई व्यभार

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ८६(१) बमोजिम स्थानीय सेवा गठन, सञ्चालन व्यवस्थापन, सेवाका शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी आधारभूत सिद्धान्त र मापदण्ड संघीय कानून बमोजिम हुने व्यवस्था उल्लेख गरेको छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता संघीय सरकारले दिएको अवस्थामा पालिकाको आन्तरिक आयस्रोत समेत न्युन रहेकोमा यसरी वितरणमुखि कार्यमा खर्च गरेको कारण आर्थिक व्ययभार बढ्न गएको छ।यस्तो कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

भौ.न/मिति	विवरण	रकम
१०१। २०८०।७। २०	पालिकाले कार्यविधि बनाइ १२ वटा खानेपानी उ.स लाइ विद्युतिय लिफ्ट खानेपानी योजनाको विद्युत महशुल वापत ७५ प्रतिशत अनुदान दिएको छ।	७३०००
६६५। २०८१। ०३।२१		३९७४००
४०१। २०८१। ०२।०४	बार्षिक नगर विकास योजनामा समावेश गरि कार्यविधि बनाइ ग बर्गका अपाङ्गता भएका र ४० बर्ष माथिका एकल पुरुष तथा ३५ बर्ष माथिका महिलाहरुलाई माशिक रु.१००० का दरले भत्ता वितरण गरेको छ।२६४ जना	१५७७०००
६८७। २०८१। ०३।२३	बार्षिक नगर विकास योजनामा समावेश गरि कार्यविधि बनाइ ग बर्गका अपाङ्गता भएका र ४० बर्ष माथिका एकल पुरुष तथा ३५ बर्ष माथिका महिलाहरुलाई माशिक रु.१००० का दरले भत्ता वितरण गरेको छ।२९९ जना	१७२७०००
६९४। २०८१। ०३।२३	८४ बर्ष उमेरका जेष्ठ नागरिकलाई ८४ औं वर्ष गांठको उपलक्ष्यमा सम्मान प्रदान गर्ने सम्बन्धि कार्यविधि,२०७९ अनुसार प्रति एक जेष्ठ नागरिकलाई रु.२५००० दिएको छ।	१९२५०००
४४६। २०८१।२। २०	पशु विकास कार्यक्रम वडा नं.१० अन्तर्गत दुध बजारिकरण तथा संकलकको कार्य गर्न हिमेन्द्र वेल्वासेलाई दैनिक रु.६०० दिने पालिकाले निर्णय गरेको छ।	७२६००
६२९। २०८१। ०३।१९		१४३४००
	जम्मा	५९१५४००

५८ वडाका कर्मचारी मार्फत् कार्य

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४ मा सार्वजनिक खरिद तथा निर्माण सम्बन्धी कार्य प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस नगरपालिका कार्यालयले विभिन्न वडामा हुने खरिद तथा निर्माण सम्बन्धी कतिपय कार्य सम्बन्धित वडा सचिव मार्फत् गराई निजहरुलाई नै भुक्तानी दिने गरेको पाइयो । सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी कार्य कर्मचारी मार्फत् गराउँदा सार्वजनिक खरिदमा पारदर्शिता तथा प्रतिस्पर्धामा संकुचन आउने देखिएकोले यस्तो कार्य नियन्त्रण गरी प्रतिस्पर्धात्मक खरिद विधि अवलम्बन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

कार्य विवरण	भुक्तानी प्राप्त गर्ने कर्मचारीको नाम	रकम रु.
दिदिबहिनी समस्या संकलन तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम	शम्भु अचार्य वडा नं. १३	१०००००
वडा कार्यालय लगायतका संस्थाहरु व्यवस्थापन	मोदनाथ ज्ञवाली वडा नं. १४	१३५०००
वडा सञ्चालन सामाग्री व्यवस्थापन	विक्रम विक वडा नं. १	१४५५००
कृषि विकास सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन	कुसुम थापा वडा नं. ५	२००००
जिरो होमडेलीभरीका लागि एकतर्फ एम्बुलेन्स खर्च	हिमलाल भुसाल वडा नं. ६	७००००
युवालक्षीत विभिन्न खेलकुद सामाग्री वितरण	कल्पना भण्डारी वडा नं. १२	२४६३३९
कृषि प्रोत्साहन कार्यक्रम विउ वितरण	मिना पन्थी वडा नं. ८	५४०००
वडा कार्यालय व्यवस्थापन लागि फर्निचर सामाग्री खरिद	राम प्रसाद गौतम वडा नं. १०	१९९९००

५९ अनुदानको अनुगमन

सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको एकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले देहायअनुसार कृषि, पशु, क्षेत्रमा पालिकाबाट बितरण भएको अनुदानको निश्चित मापदण्ड तथा बास्तविक अनुदान आवश्यक पर्ने समुदायलाई लक्षित गर्नुपर्नेमा सो गरेको देखिदैन अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा निरन्तर अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलब्धी मापन गरेको छैन । तसर्थ अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीवनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

भौ.न/मिति	विवरण	रकम
३५०। २०८१। ०१।१२	उत्पादनमा आधारित अनुदान वितरण शितगंगा नगर क्षेत्र भित्र गरिने खाद्यान्न, तरकारी, मसला बालि र फलफुल खेति गरिरहेका कृषकहरूलाई तपसिल अनुसारको मापदण्डको आधारमा रहि उत्पादनमा आधारित अनुदान उपलब्ध गराईने छातरकारी बानिको हकमा कम्तिमा ३ रोपनी क्षेत्रफलमा खेति गरेको र त्यस क्षेत्र भित्र कम्तिमा ३ बटा प्लाष्टिक टनेल निर्माण गरि खेति गरेका कृषकहरूलाई प्रति रोपनी ५ हजार, अदुवा तथा बेसार खेतिको हकमा कम्तिमा ३ रोपनी क्षेत्रफलमा खेति गरेका कृषकहरूलाई प्रति रोपनीको रु. ५ हजारका दरले, खाद्यान्न तथा तरकारीको बीउ उत्पादन तरकारीको बीउ उत्पादनको हकमा. खाद्यान्न बालिको मुल तथा उन्नत बिउ उत्पादन गरेमा प्रति के.जी रु. १० र तरकारीको मुल तथा उन्नत बिउ उत्पादन गरेमा प्रति के.जी रु ५० का दरले , च्याउ खेतिको हकमा प्रति कृषक कम्तिमा ३ वटा टनेल च्याउ घर निर्माण गरि व्यवसायिक रुपमा च्याउ खेति गरेका कृषकहरूलाई प्रति टनेल रु.२ हजारका दरले, माहुरीको हकमा प्रति कृषक कम्तिमा १० वटा स्थानीय जातको माहुरी सहितका उन्नत घरमा माहुरी पालन गरेको र कम्तिमा बार्षिक ३० के.जी मह उत्पादन गरि विक्रि गर्ने कृषकलाई प्रति के.जी रु ५० रुपैयाका दरले तथा फलफुल खेतिको हकमा यस नगर क्षेत्र भित्र लागईने हिउदे तथा बर्षे फलफूलका बिरुवाहरु कम्तिमा ५ रोपनि क्षेत्रफलमा एकल बालिको रुपमा चक्ला बन्दिमा लगाउने कृषकलाई प्रति १०० का दरले विरुवा लागउन खाडल खनि जग्गा तयार गरिसकेपछि अनुगमन गरि सी को प्रतिवेदनको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइएको छ। ।	८९५५८५७
५३०। २०८१। ०३।११		२६९७६९७
७११। २०८१। ३।२४	कम्बाइन मिल.टनेल तथा वादर धपाउने यन्त्र ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण	२०००००
७२०। २०८१। ०३।२४	कम्बाइन राइस मिल ४ तथा च्याफ कटर ४ थान ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण	१५९०००
७०२। २०८१। ०३।२३	मिनिटिलर १३ थान ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण	३९९७५०
६। २०८१। ०२।११	धानको विउ ५३५ केजि ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण	१४९८००
८। २०८१। ०२।११	धानको विउ १०७१ केजि ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण	२९९८८०

६० स्वायत्त संस्थालाई अनुदान

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ मा सरकारी रकम खर्च गर्ने कार्यविधि उल्लेख छ । सोही निकायको उप नियम १० मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक विल भरपाई कागजात समावेश रहेनरहेको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यहोरा उल्लेख छ । पालिकाबाट देहायअनुसारको खर्चको भुक्तानी गर्दा नियमावलीको उल्लिखित व्यवस्थाअनुसार रितपुगेको भनि आश्वस्त हुन सकिएन । स्वायत्त संस्थालाई यस प्रकारको खर्च लेख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

क्र.सं.	भौचर नं./मिति	निकाय/संस्था	प्रयोजन	रकम
१	११३।२०८०।०७।२३	इलाका प्रहरि कार्यालय ठाडा	वडा दर्शे पुजा सामाग्री खरिद	१५०००
२	१५८।२०८०।०९।०२	प्रहरि चौकि सातमारा	वडा दर्शे मौलो पुजा	१००००
३	३४४।२०८१।०१।०४	जिल्ला खेलकुद विकास समिति	जिल्ला स्तरिय राष्ट्रपति रनिड शिल्ड प्रतियोगिता	४००००
४	५८४।२०८१।०३।१८	नेपाल नगरपालिका संघ	विविध	२५०००
५	४५०।२०८१।०२।२०	पाणिनी पत्रकार समाज नेपाल	विविध	२००००
६	५८७।२०८१।०३।१८	नेपाल पत्रकार महासंघ अर्घाखांची	अर्थिक विकास पर्यटन तथा रोजगारी सम्बन्धि कार्यक्रम	३०००००
७	४४४।२०८१।२।२०	राष्ट्रिय जेष्ठ नागरिक समाज नेपाल	विविध	२५७००
८	६७६।२०८१।०३।२२	सर्पदर्शन केन्द्र कपिलवस्तु	कम्प्युटर सामाग्री खरिद	२००००
९		विशेष नापी कार्यालय	भवन भाडा	३२४००
१०	६८०।२०८१।३।२२	प्राचिन कपिलवस्तु बहु सरोकार मञ्च नेपाल	विविध	१२३९००
		जम्मा		६९२०००

६१ **भर्पाइ पेश नभएको (२०-२०८०-५-१०):**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने विल,भरपाइ,प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिका न्युज नेटवर्क प्रालि संग जनप्रतिनिधि संवाद कार्यक्रम सञ्चालन गरेको भनी।रु.९९००० को विजक पेश भएकोमा सो विजकलाई प्रमाणीत गर्ने कागजात पेश नभएकोले प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	९९,०००
-------------------	--------

६२ **क्याम्पसलाई अनुदान (१६६,४३६-):**

शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रले प्रकाशन गरेको कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिकामा स्थानीय तहवाट सम्पादन हुने शैक्षिक क्रियाकलाप अन्तर्गत माध्यमिक बिद्यालय तहसम्म तलव तथा अन्य बिद्यालय गतिविधिसंग सम्बन्धित क्रियाकलापमा खर्च गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ । सो विपरित ज्योती भविश्वर बहुमुखी क्याम्पसलाई रु.११००००० अनुदान दिएको छ। भर्ना, मासिक शुल्क लगायत बिभिन्न शुल्क उठाउने गरेको क्याम्पसले बिश्वबिद्यालयबाट अनुदान तथा प्रदेश सरकारवाट समेत अनुदान पाउने गरेकोमा पालिकाको कार्यक्षेत्र बाहिर गई क्याम्पसलाई अनुदान दिएको रकम उपयुक्त देखिएन।

६३ **औषधिको मौज्जात**

मिति २०८१।०५।१७ गते पालिकामा रहेको औषधिको मौज्जात परिक्षण गर्दा ४ वटा औषधि प्रणालीमादेखिएको परिमाण भन्दा कमि , ५ वटामा प्रणालीमा देखिएको परिमाण भन्दा बढी तथा १ वटामा प्रणाली र स्टोरमा समान रहेको पाइयो।के कारणले प्रणालीमा देखिएको मौज्जात र स्टोरमा रहेको मौज्जात औषधि फरक परेको हो यकिन गरि औषधि खरिद, उपयोग र मौज्जातको अवस्थालाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ ।

औषधिको नाम	प्रणालीमा देखिएको मौज्जात	स्टोरमा देखिएको मौज्जात	फरक मौज्जात
Antacid tab	८४८६०	८४४००	४६०
Amoxycillin 250 mg	५९०५४	६०६००	१५४६
Ciprofloxacin 500mg	१२०००	१३५००	१५००
Metronidazole 400mg	३१५००	२७२००	४३००
Paracetamol 500mg	९४३००	९१०००	३३००
Ibuprofen 400mg	७२९६०	७४९२०	१९६०
Ranitidine	२१४८८	२०२५०	१२३८
Zinc 20mg	५०००	५५००	५००
Ibuprofen200mg	३८००	३८००	०
Folic acid 5mg	१०८००	१२५००	१७००

६४ सुचना प्रसारण तथा प्रकाशन

विज्ञापन (नियमन) गर्ने नियमावली २०७७ (संशोधन सहित) नियम ६ (क) को उपनियम (२) मा सरकारी निकायले भुक्तानी गर्दा संचार माध्यमबाट सोझै प्रकाशन वा प्रसारण भएको भए तेस्तो संचार माध्यमले जारी गरेको बिल बमोजिम तथा नियम ५ (ग) को उपनियम(३) बमोजिमको विज्ञापन एजेन्सि मार्फत प्रकाशन तथा प्रसारण गरिएको भए संचार माध्यमले जारी गरेको बिलको प्रतिलिपी सहित त्यस्ती एजेन्सिको सेवा शुल्क खुल्ने गरी एजेन्सिले जारी गरेको बिल बमोजिम नियम ५(ख) बमोजिमको दररेटको आधारमा गर्नुपर्दछ । त्यस्तै विज्ञापन (नियमन) गर्ने ऐन २०७६ को दफा २१ को उपदफा २(ख) र विज्ञापन नियमन गर्ने नियमावली (संशोधन सहितको) नियम ६(क) को उपदफा(३) मा संचार माध्यम वा विज्ञापन एजेन्सिलाइ रकम भुक्तानी गर्नु अघी ऐनको दफा २१ को खण्ड (ख) बमोजिमको रकम कट्टा गरी उपदफा (४) मा उपदफा(३) बमोजिम कट्टी गरि ३ प्रतिशत रकम विज्ञापन बोर्डको कोषमा जम्मा गरी सो को जानकारी बोर्डलाई दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले देहायका विज्ञापन खर्च भुक्तानी गर्दा कानूनमा भएको व्यवस्थाको पालना नगरी भुक्तानी गरेको रकम सम्बन्धित निकायमा पठाउनुपर्दछ।

क्र.स	भौ.न/मिति	विज्ञापन एजेन्सिको नाम	भुक्तानी रकम	३ प्रतिशत
	३५९।२०८।१।१।१३	अर्घाखाँची मिडिया हाउस	१७७००	५३१
	३४६।२०८।१।१।७	हाम्रो मिडिया कन्सल्टेन्सि	२००००	६००
	३३६।२०८।०।१।२।३०	आर.एन.विज्ञापन एजेन्सि	३९९५०	११९८
	३०६।२०८।०।१।१।५	एन्जिला विज्ञापन एजेन्सि	१९९९९	६००
	२८५।२०८।०।१।१।२७	हातेमालो मिडिया एण्ड आइटी सोलुसन	३७६९९	११३०
	२९७।२०८।०।१।२।१	आर.एन.विज्ञापन एजेन्सि	२००००	६००
	जम्मा			४६५९

६५ वैठक भत्ता

नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट जारी कार्य संचालन निर्देशिका, २०७७ को अनुच्छेद(७ बुँदा नम्बर ७.१.१)मा एउटै निकायका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुमात्र बस्ने बैठक तथा कानून अनुसार गठन भएको समितिबाहेकका अन्य समितिहरुका सदस्यहरुलाई बैठक भत्ता भुक्तानी गर्न नमिल्ने उल्लेख छ । पालिकाका मात्र कर्मचारीहरु रहने बैठकमा भत्ता भुक्तानी गरेको रकम अशुल गरि दाखिला गर्नुपर्ने रु.

मिति भौचर	विवरण	रकम रु
११७।२०८०।०८। ११	एकल पुरुष, एकल महिला तथा ग वर्ग अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई भत्ता वितरण कार्यविधि २०७८ संग सम्बन्धित बैठक	२१०००
१९०।२०८०।०९। २३	कार्य सम्पादन मुल्याङ्कन समितिको बैठक	१५०००

असुल गर्नुपर्ने	३६,०००
-----------------	--------

६६ प्रशासकीय संगठन र जनशक्ति व्यवस्थापन

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ५४ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ३२ जना पदपूर्ती भएको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका कृषि इन्जिनियर सहितका पदहरु रिक्त रहेका छन् । दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ । तसर्थ रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।

६७ अनावश्यक मौज्जात

अनावश्यक मौज्जात: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने विल, भरपाइ, प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले आवश्यकता भन्दा बढी यस्ता पुस्तकहरु खरिद गरेकोले हालसम्म स्टोरमा नै रहेको छ। यसरी सार्वजनिक स्रोतको मितव्ययि ढङ्गले प्रयोग गर्नुपर्नेमा सो नगरेकोले यस्तो कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

क्र.स	भौ.न/मिति	विवरण	स्टोरमा रहेको परिमाण	रकम
1.	४३१।२०८१।२।१६	कानून संग्रह छपाइ	२८०	४३००८०
2.	१९१।२०८०।१।२३	बार्षिक नगर विकास आयोजना	८०	५१६१८
3.	३४२।२०८१।१।२	सम्झना सपना र अविर्ल यात्रा	१००	७५०००
4.		ऐन संग्रह	२९८	११७७१०
5.		सत्ता संघर्षको इतिहास	२५	२५०००
	जम्मा		७८३	६९९४०८

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८०/८१

कार्यालय र स्थान : शितगंगा नगरपालिका, अर्घाखाँची, शितगंगा नगरपालिका, अर्घाखाँची

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	झविन्द्र खनाल	२०७८-९-२५	२०८०-५-१९
कार्यालय प्रमुख	अर्जुन शर्मा	२०८०-६-४	२०८१-६-१
कार्यालय प्रमुख	मदन बहादुर जि.सी.	२०८१-६-१४	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	सन्तोष पन्थी	२०७८-९-५	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेशकी
१,११७,७६६	५,०२०,९८२	४,१२०,४३४	०	०	०
प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजु रु.					१०,२५९,१८२
प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फर्क्याँट गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.					२,५५०
संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजु रु.					०
लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजु रु.					१०,२५६,६३२

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		५६४८४८६४	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	५३३६८०९९६	चालु खर्च	५४००८८७९८
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	३९४८०९००	पूँजीगत खर्च	२०४४९०७३७
राजश्व बाँडफाँट	९५६७०५५०८	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	२२९९२८९७८
आन्तरिक आय	२७२५०४७७		
अन्य आय	२०७७९७५८८		
कुल आय	९५६९९४६६९	कुल खर्च	९६६५०८४३३
बाँकी मौज्दात		४६८९९९००	

अनुसूची - २

बेरुजु दफा ३७ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

सि.नं.	विद्यालयकोनाम	वडानं.	कक्षा	शिक्षक द.	पदपूर्ती	पदपूर्तीमध्ये करार	विद्यार्थी सं.
1.	मन्द्रे मा. वि. , मन्द्रे	१	१-१०	13	12	1	212
2.	महेन्द्रआ.वि., सुवर्णखाल	१	१-८	8	8	4	114
3.	घर्तीश्वराआ.वि. सुवर्णखाल	१	१-३	2	2	1	23
4.	महाभारतआ.वि. सुवर्णखाल	१	१-३	1	1	0	16
5.	महाकालीआ.वि. सुवर्णखाल	१	१-५	3	3	2	50
6.	कालिकाआ.वि. सुवर्णखाल	१	१-५	3	3	1	30
7.	महारुद्रआ.वि. सुवर्णखाल	१	१-३	2	2	2	20
8.	सरस्वतीमा.वि. सितापुर	२	१-१२	16	16	5	457
9.	शान्तिआ.वि. घुन्ती	२	१-८	7	7	2	131
10.	शान्तिआ.वि. झिर्रा	२	१-५	3	2	0	56
11.	जनप्रियआ.वि. निपाने	२	१-५	3	2	0	35
12.	सिता आ.वि.सितापुर	२	१-३	1	1	0	25
13.	जनजागृतिआ.वि. सितापुर	२	१-४	2	2	0	30
14.	युगज्योतिआ.वि. सितापुर	२	१-३	1	1	0	31
15.	देउरालीआ.वि. सितापुर	२	१-३	1	1	0	28
16.	बाणगंगाआ.वि. सितापुर	२	१-३	2	2	0	15
17.	जनता आ.वि.सितापुर धारा	२	१-५	3	3	1	74
18.	संगमआ.वि. सितापुर	२	१-३	1	1	0	41
19.	दक्सुपाटाआ.वि. ठाडा	३	१-८	7	7	4	87
20.	दह आ.वि.ठाडा	३	१-८	7	7	2	157
21.	सिद्धआ.वि. ठाडा	३	१-३	1	1	0	17
22.	परोपकारआ.वि. ,कैलाशे	३		0	0	0	2
23.	जनजागरणआ.वि. टाकुरा	३	१-३	1	1	1	15
24.	विजयआ.वि. पखेरे	३	१-३	1	1	0	14
25.	ज्योतीमा.वि. बरबोट	४	६-१२	12	12	3	413

26.	बुद्धआ.वि. , पोखेडाँडा	४	१-५	3	3	0	48
27.	बाणगंगाआ.वि. ठाडा	४	१-५	4	4	1	72
28.	अमरावतीआ.वि. ठाडा	४	१-५	3	3	1	70
29.	रातामाटाआ.वि. ठाडा	४	१-५	4	4	0	69
30.	उदयआ.वि. ठाडा	४	१-३	2	2	1	45
31.	हरि मा.वि.जुकेना	५	१-१०	9	9	4	189
32.	सुधामा.वि. जुकेना	५	१-१२	16	15	3	409
33.	रामआ.वि. थारपाइला	५	१-५	3	3	1	21
34.	कालिकाआ.वि. कालिमाटी	५	१-३	1	1	0	13
35.	दुर्गाआ.वि. जुकेना	५	१-३	1	1	1	16
36.	ज्ञानद्विपआ.वि. जुकेना	५	१-३	1	1	1	24
37.	शिवादहमा.वि. दाडसिङ्ग	६	१-१०	14	14	7	399
38.	भानु आ.वि.जुकेना	६	१-५	3	3	0	59
39.	धर्मआ.वि. कल्लेरी	६	१-५	3	3	1	55
40.	सिद्धार्थआ.वि. कलमकोट	६	१-३	2	2	0	36
41.	कल्याणआ.वि. गोल्दुङ्ग	६	१-५	3	3	2	47
42.	सिद्धार्थआ.वि. सानाढुङ्ग्रे	६	१-८	8	8	4	183
43.	निलकण्ठआ.वि. खमारी	६	१-५	3	3	1	43
44.	विष्णुपदचौपारी आ.वि.	७	१-८	8	8	1	202
45.	बालकल्याणआ.वि. जलुके	७	१-८	7	7	3	229
46.	लाल आ.वि.आ.वि. जलुके	७	१-५	4	4	2	84
47.	ऐरावतआ.वि. जलुके	७	१-५	4	4	3	92
48.	जनसहभागिताआ.वि. जलुके	७	१-३	1	1	1	24
49.	धर्मावती आ.वि. जलुके	७	१-३	2	2	1	53
50.	जनकल्याणआ.वि. जलुके	७	१-३	2	2	2	15
51.	जनजागृतिआ.वि. जलुके	७	१-४	3	3	2	88
52.	ज्योतीआ.वि. जलुके द्वारेबाघे	७	१-३	2	2	0	51

53.	लापेमा.वि. जलुके	८	१-१०	11	11	7	322
54.	अंशुबर्माआ.वि. जलुके	८	१-५	3	3	0	42
55.	बालशिक्षाआ.वि. जलुके	८	१-३	3	3	0	48
	बालज्योतीआ.वि. जलुके	८	१-३	2	2	1	30
57.	नवज्योतीआ.वि. जलुके	८	१-३	2	2	1	21
58.	पाकुरीमा.वि. सिद्धारा	९	१-१०	9	9	3	218
59.	शंकरज्योतीआ.वि. सिद्धारा	९	१-८	7	7	4	148
60.	शान्तिआ.वि. सिद्धारा, छहरे	९	१-३	1	1	0	30
61.	हंशबाहिनीआ.वि. सिद्धारा	९	१-३	2	2	0	13
62.	पशुपतीआ.वि. सिद्धारा	९	१-५	2	2	1	34
63.	बाल आ.वि.सिद्धारा	९	१-५	3	3	1	52
64.	जनजागृतीआ.वि. सिद्धारा	९	१-५	4	4	2	56
65.	तुल्सीआ.वि. सिद्धारा	९	१-३	2	2	2	15
66.	जनता आ.वि.सिद्धारा (न.ब.)	९	१-५	2	2	1	35
67.	सगरमाथाआ.वि. सिद्धारा	९	१-५	2	2	0	85
68.	जनजागृतीमा.वि. सिद्धारा	१०	६-१२	11	11	4	202
69.	सुबोधिनीमा.वि. सिद्धारा	१०	१-१०	9	9	5	135
70.	जनता आ.वि.सिद्धारा (हरें)	१०	१-५	3	3	0	62
71.	सामकोटआ.वि. सिद्धारा	१०	१-५	4	4	2	82
72.	डिही आ.वि.सिद्धारा	१०	१-८	6	6	3	129
73.	भृकुटीआ.वि. सिद्धारा	१०	१-३	1	1	1	9
74.	महेश्वरीआ.वि. सिद्धारा	१०	१-३	1	1	1	9
75.	कुश्माआ.वि. सिद्धारा	१०	१-५	3	3	1	40
76.	धर्मोदयमा.वि. सिद्धारा	११	१-१०	9	9	2	153
77.	बुद्धआ.वि. सिद्धारा	११	१-५	3	2	1	32
78.	दुम्सीआ.वि. सिद्धारा	११	१-८	4	4	2	120

79.	चन्द्रज्योतीआ.वि. सिद्धारा	११	१-५	3	3	2	31
80.	जनमुखीआ.वि. सिद्धारा	११	१-५	3	3	2	32
81.	ताराज्योतीआ.वि. सिद्धारा	११	१-३	2	2	0	11
82.	शम्भुआ.वि. सिद्धारा	११	१-५	4	4	1	51
83.	ज्ञानोदयआ.वि. सिद्धारा	११	१-३	1	1	0	14
84.	रुद्रवेणीआ.वि. सिद्धारा	११	१-५	3	3	0	44
85.	गौरा मा.वि. रजिया	१२	१-१०	13	13	5	284
86.	दरबारेआ.वि. खुन्चिकोट	१२	१-८	6	6	0	98
87.	कन्याआ.वि. डोहोटे	१२	१-४	3	3	0	35
88.	शान्तिआ.वि. टिककरी	१२	१-८	6	6	1	98
89.	कालिकाआ.वि. मैदान	१२	१-३	2	2	0	12
90.	सरस्वतीआ.वि. ठाडा	१२	१-३	1	1	1	20
91.	बालज्योतीआ.वि. ठाडा	१२	१-३	2	1	1	8
92.	जयकोटआ.वि. ठाडा	१२	१-३	2	2	1	40
93.	रिंकोटमा.वि. सिमलपानी	१३	१-१०	8	8	4	210
94.	बालुकण्ठआ.वि. सिमलपानी	१३	१-३	1	1	0	16
95.	जनज्योतीआ.वि. सिमलपानी	१३	१-४	3	3	1	32
96.	कल्याणआ.वि. सिमलपानी	१३	१-३	1	1	0	17
97.	बराह आ.वि.सिमलपानी	१३	१-३	1	1	1	14
98.	मालिकाआ.वि. सिमलपानी	१३	१-३	1	1	1	16
99.	विजय आ.वि.सिमलपानी	१३	१-२	1	1	1	11
100.	बुद्धआ.वि. सिमलपानी	१३	१-७	5	3	1	45
101.	मुसिवानआ.वि. सिमलपानी	१३	१-३	1	1	0	27
102.	प्रभाकरमा.वि. सिमलपानी	१४	१-१०	13	13	2	260
103.	पावरमा.वि. सिमलपानी	१४	१-१०	11	11	3	332
104.	पार्वतीआ.वि. सिमलपानी	१४	१-८	8	8	6	180
105.	गन्दीआ.वि. सिमलपानी	१४	१-५	4	4	2	55

106.	जनता आ.वि.सिमलपानी	१४	१-३	2	2	0	32
107.	शिव आ.वि.सिमलपानी	१४	१-३	2	2	0	39
108.	गंगा आ.वि.सिमलपानी	१४	१-३	2	2	0	91
109.	कृष्णआ.वि. सिमलपानी	१४	१-५	3	3	1	55
जम्मा				444	436	154	9061

सुझाव

स्थानीय तहहरूद्वारा प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन यस स्थानीय तहले कानून तथा नीति निर्माण, साधन स्रोतको प्रभावकारी परिचालन, विकास प्रशासन, राजस्व परिचालन, नियमित सेवा प्रवाह, आर्थिक प्रशासन लगायतका विषयमा तपसिल अनुसारका सुधार गर्नुपर्दछः

- वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम सम्बन्धित मार्गदर्शनमा तोकिएबमोजिम विनियोजनमा कुशलता, कार्यान्वयनमा दक्षता र अपेक्षित नतिजा प्राप्त हुने गरी बजेट विनियोजन गरी समयमै पारित गर्नुपर्दछ ।
- आन्तरिक आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्नुपर्दछ । कार्ययोजना तयार गरी विगतका आय बक्यौता असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- नेपालको संविधानको धारा ५९ को उपधारा ७ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट घाटा व्यवस्थापन तथा अन्य वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानून बमोजिम हुने उल्लेख भएकोमा स्थानीय तहले यस सम्बन्धी कानून निर्माण गर्दा संघीय कानूनसँग सामाज्यता कायम नगरेकोले यसमा सुधार हुनुपर्दछ ।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधा सम्बन्धी ऐन अनुसार मात्र पदाधिकारीलाई तोकिएको सुविधा व्यवस्था गर्नुपर्दछ । साथै निर्वाचित हुने पद बाहेक राज्यकोषबाट तलब सुविधा बेहोर्ने गरी नियुक्त हुने सबै पदमा योग्यता र मापदण्ड तोकिएको हुनुपर्दछ ।
- स्थानीय सेवा ऐन र नियम अनुसार सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन संरचना निर्माण गरी स्थायी पद सिर्जना, पद दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।
- भौगोलिक अवस्था, स्रोतको उपलब्धता, सेवा प्रवाहको अवस्थासमेतका आधारमा कानून बमोजिम जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी कार्यसम्पादनमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रशिक्षण तथा तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- अनुदान दिने विषय, क्षेत्र, वर्ग, समूहबारे कानूनबाट नै स्पष्ट गरी अन्तिम प्रयोगकर्तालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने तथा उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्दछ । अति विपन्न र न्यून आय वर्गलाई सेवामा पहुँच दिन प्रदान गरिने सुविधा सोही वर्गमा पुगेको सुनिश्चित गर्न सो प्राप्त गर्नेको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्नुपर्दछ ।
- व्यावसायिक प्रकृतिको संस्थाहरूलाई पुँजीगत अनुदान प्रदान गर्दा लाभग्राहीले प्राप्त गर्ने लाभको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । यस्ता संस्थाहरू विघटन भएमा बाँकी सम्पत्ति लगानीको अनुपातमा फिर्ता हुने सुनिश्चितता हुनु पर्दछ । यस्तो निर्माण व्यक्तिगत स्वामित्व रहेको जग्गा वा सम्पत्तिमा गरिनु हुँदैन ।
- एउटै प्रकृतिको काममा समेत लागत अनुमान टुक्र्याई सोझै खरिद गर्ने, पूर्वानुमान गर्न सकिने अवस्थामा पनि लागत अनुमान यथार्थपरक तवरले तयार नगरी भेरिएसनबाट थप कार्य गराउने प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।
- खरिद सम्झौताको निर्धारित समयमा ठेक्काको काम सम्पन्न गर्नुपर्दछ । म्याद थप कार्यलाई वस्तुनिष्ठ र तथ्यमा आधारित बनाउनुपर्दछ । निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ताबाट भएको निर्माण कार्यको विस्तृत विवरण देखिने गरी तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राख्नुपर्दछ ।
- स्थानीय तहले आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मापदण्डका आधारमा आर्थिक सहायता वितरण गरी प्राप्त गर्नेको नाम सार्वजनिक गर्नुपर्दछ । त्यसैगरी अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा गरिने खर्च घटाउनुपर्दछ ।
- आधारभूत तथा माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रचलित नियमले तोकिएको अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षक संख्या कायम गरी बढी भएका शिक्षकहरू समायोजन गर्नुपर्दछ ।
- एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा रहेका विद्यार्थी संख्याको आधारमा दिवा खाजा, छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक र अन्य अनुदान रकम विद्यालयलाई निकास दिनुपर्दछ ।
- बजेट तर्जुमा पूर्व नै अनुमान गर्न सकिने शीर्षकमा समेत वर्षान्तमा रकमान्तर गरी खर्च गर्ने परिपाटी नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।
- पूर्व तयारीका कार्य सम्पन्न भएका आयोजनामा मात्र बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ । स्रोतको सुनिश्चितताबेगरका कार्यक्रम/ आयोजनामा आगामी वर्षको लागि दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी बाँकी राखे कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।
- कार्यालय तथा अस्पताल भवन, सडक, सिँचाइ, खानेपानी जस्ता आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा स्पेसिफिकेशनले तोकिएको संख्यामा निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परीक्षण गराउनुपर्दछ । साथै रनिङ्ग बिलसाथ गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदन संलग्न गरेर भुक्तानी दिनुपर्दछ ।
- जटिल प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोग हुने निर्माण कार्य र सामग्री खरिद गर्ने कार्य समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएकोले सोमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।

- कृषि, पशु, सहकारी संस्था लगायतलाई विभिन्न प्रयोजनमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा किसानको सूचीकरण, वर्गीकरण, परिचयपत्रको व्यवस्था गरी तीनै तहको समन्वयमा दोहोरो नपने व्यवस्था गर्दै एकीकृत विद्युतीय अभिलेख राखी वितरण गर्नुपर्दछ। नाफामूलक संस्थालाई अनुदान वितरण गर्नु हुँदैन।
- सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (कोपोमिस) तथा विद्यमान सहकारी ऐन तथा नियमको आधारमा सहकारी संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण गरी उक्त ऐन नियम अनुसार सञ्चालन भए नभएको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधि तयार गरी कार्यसम्पादनलाई मितव्ययी, पारदर्शी र व्यवस्थित गर्नुपर्दछ। अन्तिम लेखापरीक्षण अगावै आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सोबाट देखिएका बेहोरा जिम्मेवार व्यक्तिले फर्स्यौट गर्नुपर्दछ।
- वित्तीय अनुशासन कायम गर्न लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरण तथा बेरुजु फर्स्यौटको कानुनी व्यवस्था एवं संयन्त्र तय गरिनुपर्दछ। लेखा समितिको कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कानून तर्जुमा गरी सो समितिलाई प्रभावकारी बनाई बेरुजु फर्स्यौट कार्यलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।
- सरकारी पेशकी बाँकी रहेकालाई सार्वजनिक पदमा नियुक्ति नगर्ने तथा निर्वाचित हुने पदको हकमा उम्मेदवार हुन वञ्चित गर्ने एवं म्याद नाघेको पेशकीको विवरण सार्वजनिक निकायले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ७ दिनभित्र सार्वजनिकीकरण गर्ने कानुनी व्यवस्था हुनुपर्दछ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा असुल गर्नुपर्ने बेरुजु कायम रहेकोमा सो फर्स्यौट नगरुञ्जेल वृत्ति विकासमा रोक्का गर्ने तथा नयाँ नियुक्ति नहुने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा बेरुजु कायम भएमा सो व्यक्तिलाई उक्त बेरुजुबारे समयमै जानकारी गराउनुपर्ने र जानकारी नगराउने कर्मचारी उपर विभागीय कारबाही गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- जिन्सी सामग्री, यन्त्र उपकरण तथा औजारहरू आवश्यकता र औचित्यका आधारमा खरिद गरी उपयोगको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ। मौज्जातमा रहेका यन्त्र, उपकरण र औजार मर्मत सम्भार गरी उपयोग हुन नसक्ने अवस्था एकीन गरेर मात्र खरिद गर्नुपर्दछ।
- जुनसुकै तरिकाले प्राप्त गरेको जिन्सी एवं सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (पाम्स) मा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ अनुसार कार्यालयको जनशक्तिले गर्न नसक्ने कामको लागि मात्र परामर्श सेवा खरिद गरी परामर्शदाता माथिको निर्भरता कम गर्नु पर्दछ। तयार गरिएका विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन लगायतका प्रतिवेदनहरू क्रमिक रूपले कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।
- सरकारी डिजिटल सेवाहरूको गुणस्तर, पहुँच र विश्वसनीयता बढाउन सेवा स्तर सम्झौता तथा गोपनीयता सम्झौता अनिवार्य गर्नुपर्दछ। एकै प्रकारको कामको लागि निकायगतरूपमा अलग - अलग सूचना प्रविधि प्रणाली खरिद गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ।
- सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता लागि नागरिक सचेतना वृद्धि कार्यक्रम गर्नुका साथै नागरिकबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने विधि अवलम्बन गर्नुपर्दछ। समयको उपलब्धता एवं सेवा खरिद गर्ने सामर्थ्य सहितको सेवा प्रवाह तय गरिनुपर्दछ।
- संघ र प्रदेशबाट प्राप्त अनुदानमध्ये खर्च नभई वर्षान्तमा बाँकी रहेको मौज्जात आर्थिक वर्ष समाप्तिपश्चात् समेत फिर्ता हुँदा खर्चमा यथार्थता नदेखिएकोले सोमा सुधार गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक लेखापरीक्षण नभएकोले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी देखिँदैन। आन्तरिक लेखापरीक्षण गरी आन्तरिक नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

